

**DVOPREDMETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM 1. STOPNJE SLOVENSKI
JEZIK IN KNJIŽEVNOST**

PRILOGA 10

Učni načrti predmetov

KAZALO

Besedoslovje in frazeologija slovenskega jezika	3
Diplomska seminarska naloga	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Diplomski izpit.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Funkcijske zvrsti slovenskega knjižnega jezika.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Idejni vzorci v mladinski književnosti	7
Interpretacija izbranih mladinskih romanov	9
Interpretacije izbranih del slovenske književnosti do l. 1800	11
Interpretacija izbranih del slovenske književnosti prve polovice 20.stol.	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Izbrana poglavja iz mladinske poezije	13
Izbrana poglavja iz novejše svetovne književnosti	15
Izbrana poglavja iz slovenske književnosti 19. stoletja	17
Izbrana poglavja iz slovenske književnosti po l. 1950.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Izbrana poglavja iz slovenske književnosti prve polovice 20. stol.	23
Izbrana poglavja iz slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja	25
Izbrana poglavja iz svetovne književnosti	27
Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje	29
Korpusna lingvistika	31
Jezikovna kultura	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Kulturna zgodovina Slovencev	35
Lektorat slovanskega jezika – makedonščina	37
Lektorat slovanskega jezika – poljščina.....	40
Metafora v književnosti	42
Mladinska književnost	44
Uvod v teorijo pripovedovanja	49
Slovenski knjižni jezik 2	51
Slovenska književnost po l. 1980	50
Pragmalingvistični seminar.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Pragmatika	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Slovenski knjižni jezik 1	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Pridižni vzorci v starejšem slovenskem slovstvu.....	61
Semantični seminar	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Semantika.....	63
Seminar iz korpusne lingvistike	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Slovenski knjižni jezik 3	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Slovenska književnost 19. in prve polovice 20. stoletja na Štajerskem.....	68
Starejša slovenska književnost	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Slovenske narečne skupine	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Slovenska proza na prelomu novega tisočletja	79
Slovenski jezikoslovci, slovničarji in slovaropisci	81
Slovenščina in južnoslovanski jeziki	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Sodobne slovenske dramatičarke	86
Stara cerkvena slovanščina	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Stilni in idejni tokovi v slovenski književnosti do romantike.....	90
Tema ženske v sodobni slovenski književnosti	93
Teoretične osnove slovenistike	95
Teorija književnosti.....	98
Uvod v esejistiko in književno kritiko	101
Zgodovina literarnih žanrov v svetovni književnosti.....	103
Zgodovinska obdobja slovenskega knjižnega jezika	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Zgodovinska slovnica	108

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Course title:	Besedoslovje in frazeologija slovenskega jezika
----------------------------------	---

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Vrsta predmeta / Course type: obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				135	6

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Irena Stramliječ Breznik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina
	Vaje / Tutorial:	slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

Vsebina:

1. Opredelitev pojma besedoslovja kot zbirnega pojma več jezikoslovnih disciplin.
2. Razvojni pregled slovenskega besedotvorja, pomenoslovja besed in frazeologije.
3. Besedotvorje slovenskega jezika (temeljno izrazje, opredelitev tvorjenke, besedotvorne vrste in besedotvornega pomena).
4. Pomenoslovje besed (temeljno izrazje, med- in znotrajleksemska razmerja).
5. Frazeologija (temeljno izrazje, dosežki sodobne slovenske frazeologije).

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

J. Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 101–142, 133–136, 143–234.
 A. Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladenjsko besedotvorje ob primerih zloženk*. Ljubljana: PK. 7–50, 175–185.
 I. Stramliječ Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Zora. 11–243.
 E. Kržišnik, 2003: *Novosti v slovenski frazeologiji. Sodobni jezikoslovni položaj na Poljskem in v Sloveniji*. Opole. 191–208.
 – – 2002: *Pojmovanje metafora v kognitivnem jezikoslovju. Čas je denar – tako rečemo = tako mislimo. Slovenski jezik in literatura v evropskih globalizacijskih procesih. Zbornik Slavističnega društva Slovenije*. Ur. Marko Jesenšek. Novo mesto. 56–74.
 M. Jesenšek (ur.), 2004: *Besedoslovne lastnosti slovenskega knjižnega jezika in narečij. Zbornik*. Maribor.
 – – 2005: *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika. Zbornik*. Maribor.

Cilji in kompetence:

Študenti:

- usvojijo temeljno besedoslovno terminologijo,
- usvojijo definicijske lastnosti teoremov,
- se seznanijo z aktualnimi raziskovalnimi dosežki sodobnega slovenskega besedoslovja.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti pridobijo temeljno znanje s področja besedoslovja in razumejo besedotvorna, medbesedna in frazeološka razmerja v slovenskem jeziku.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti so na podlagi pridobljenega znanja sposobni samostojno slediti aktualnim besedoslovnim raziskavam in jih ustrezno vgrajevati v že usvojen sistem znanja.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja
- seminarji

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

- pisni izpit
- aktivno sodelovanje v seminarju
- aktivno sodelovanje na predavanjih

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

	60 %	Type (examination, oral, coursework, project):
	20 %	
	20 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Reaktualizacija besedilnih vzorcev v radijskih oglasih. *Jezikosl. zap.*, 2010, 16, št. 2, str. 131-142. [COBISS.SI-ID 32507949]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Pleteršnik's Dictionary : a relevant source for synchronic lexicological research. *Stud. Hist. Slov.*, 2010, letn. 10, št. 1, str. 247-258, tabele. [COBISS.SI-ID 1069445]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Contemporary Slovene word-formation and its research perspectives. *Seulra'beu eo yeon'gu*, 2011, 16, [no.] 1, str. 111-124. [COBISS.SI-ID 18273544]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. *Tvorjenke slovenskega jezika med slovarjem in besedilom*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 71). Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2010. 265 str., ilustr. ISBN 978-961-6656-50-4. [COBISS.SI-ID 65867265]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Course title:	Funkcijske zvrsti slovenskega knjižnega jezika
---	--

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina
	Vaje / Tutorial:	slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Pogojev ni.	
-------------	--

Vsebina:

- Opredelitev funkcijske zvrstnosti in funkcijskih zvrsti.
- Razlikovanje med posameznimi funkcijskimi zvrstmi.
- Jezikovni vzorci pri funkcijskih zvrsteh.
- Prepoznavanje, analiziranje in ovrednotenje danih besedil v določeni zvrsti.
- Samostojno tvorjenje besedil v različnih funkcijskih zvrsteh in njihovo ovrednotenje.

Content (Syllabus outline):

--

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Tomo Korošec, 1998: *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana, ČZD, Kmečk glas.
  2. France Novak, 1996: Leksikalne spremembe v slovenskem poslovnem in uradovnem jeziku. *Jezik in čas*. 261–268.
  3. Breda Pogorelec, 1986: Znanstveno besedilo, njegove jezikoslovne prvine in slog. *Simpozij slovenskega jezika v znanosti* 1. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Znanstveni inštitut. 11–22.
  4. Andrej Ermenc Skubic, 1994/95: Klasifikacija funkcijske zvrstnosti in pragmatična definicija funkcije. *JiS* 40/5. 155–168.
  5. ---, 2005: *Obrazi jezika*. Ljubljana: Študentska založba.
  6. Jože Toporišič, Velemir Gjurin, 1993: *Slovenska zvrstna besedila*. Ljubljana.
  7. Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor, Založba Obzorja. 11–35.
- Ada Vidovič Muha, 1986: Tipološki pregled nekaterih vplivov na slovenski znanstveni jezik. *Simpozij*

Cilji in kompetence:

Študent/-ka pozna in razume pojem funkcijske zvrstnosti. Prepozna posamezno funkcijsko zvrst v besedilu, ga analizira in ovrednoti, sam je sposoben tvoriti ustrezna besedila glede na funkcijsko zvrst in okoliščine.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent/-ka pridobiva spretnosti za samostojno oblikovanje funkcijsko različnih zvrsti besedila in njihovo vrednotenje (lektoriranje, govorno nastopanje).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent/-ka z osvojitvijo in razumevanjem znanj o funkcijski zvrstnosti pridobi nekatera potrebna znanja za prevajanje, lektoriranje itd.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Individualno in skupinsko delo, delo v dvojicah. Predavanja in seminarske vaje.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

- ustni izpit,
- aktivno sodelovanje na predavanjih,
- (možnost) izdelave pisne naloge.

Delež (v %) /

Weight (in %) /

50 % (70 %)

30 %

20 % (0 %)¹

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

KRAJNC IVIČ, Mira. Jezikovno-vedenjski vzorci opravičevanja v slovenščini. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [133]-147. [COBISS.SI-ID 17504264]

KRAJNC IVIČ, Mira. Poskus jezikovnopragmatične in sociolingvistične analize Borovnjakovih Velikega katekizmusa in Duhovne hrane v primerjavi s sodobnimi priročniki za verouk. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Življenje in delo Jožefa Borovnjaka*, (Zora, 55). Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, 2008, str. 218-231. [COBISS.SI-ID 16130568]

KRAJNC IVIČ, Mira. Jezikovnopragmatične analize v slovenistiki. V: GORJANC, Vojko (ur.), ŽELE, Andreja (ur.). *Izzivi sodobnega jezikoslovja*, (Zbirka Razprave FF). Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2010, str. 121-135. [COBISS.SI-ID 18192648]

¹ Če se študent odloči in samostojno izdelava pisno nalogo, se to upošteva (20 %) pri ustnem izpitu. Če se študent ne odloči za izdelavo pisne naloge, mora z ustnim izpitom pridobiti 70 % skupne ocene.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Idejni vzorci v mladinski književnosti
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Temeljna morfološka vprašanja v mladinski književnosti.
- Genologija v mladinski književnosti s poudarkom na proznih mladinskih književnih vrstah.
- Tema v mladinski književnosti.
- Idejni vzorci v mladinski književnosti.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Dragica Haramija, 2003: Žanri slovenskega mladinskega realističnega romana. *Obdobja* 21. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 171–180.
- Vladimir J. Propp, 2005: *Morfologija pravljice*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- Igor Saksida, 2005: *Bralni izzivi mladinske književnosti*. Domžale: Izolit.
- Viri: izbrana mladinska poezija, proza in dramatika; seznam, dostopen na spletni strani (približno 30 knjig).

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

- Spoznati temeljna morfološka vprašanja v mladinski književnosti.
- Spoznati predmet preučevanj s stališča genologije v mladinski književnosti s poudarkom na proznih mladinskih književnih vrstah.
- Spoznati teme v mladinski književnosti.
- Razbirati idejne vzorce v mladinski književnosti.

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje mladinske književnosti s poudarkom na spodbujanju branja študentov (študenti se za seminarje pripravljajo aktivno, prebrati morajo književno delo, za katerega se dogovorimo). Zmožnost interpretacije književnih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske književnosti in širše spodbujanje bralne kulture.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske književnosti. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo. Seminarjska vaja.

Learning and teaching methods:

--

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Načini ocenjevanja:

- ustna seminarjska vaja, predstavljena v seminarju.
- pisni izpit (izpit vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).

30 %

70 %

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

Dragica Haramija, 2007: Otroška književnost Lile Prap. *Jezik in slovstvo* 6. 51–64.

Dragica Haramija, Janja Batič, 2011: Slovenska kulturna dediščina v zgodbah in podobah. *Meddisciplinarnost v slovenistiki*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete (Obdobja 30). 179–184.

Dragica Haramija, 2011: Uloga životinja u žanrovima slovenske dječje književnosti. *Kulturni betijarij* 2. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku. 829–851.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: **Interpretacije izbranih mladinskih romanov**
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Literarnozgodovinski pregled mladinskega romanopisja.
- Žanri slovenskega mladinskega romana.
- Značilnosti realističnih mladinskih romanov.
- Značilnosti fantastičnih mladinskih romanov.
- Interpretacija mladinskih romanov.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Dragica Haramija, 2000: *Slovenska realistična avanturistična mladinska proza*. GIZ GTP: Videm pri Ptujju (izbrana poglavja).
- Dragica Haramija, 2003: Žanri slovenskega mladinskega realističnega romana. *Obdobja* 21. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 171–180.
- Igor Saksida, 2005: *Bralni izzivi v mladinski književnosti*. Domžale: Izolit (izbrana poglavja).

Viri: izbrani mladinski romani; seznam dostopen na spletni strani (približno 15 knjig).

Cilji in kompetence:

Spoznati književno interpretacijo. Natančneje določiti značilnosti sodobnega slovenskega mladinskega romana. Samostojno interpretirati izbrane romane.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje mladinskega romana s poudarkom na spodbujanju branja študentov (študenti se za seminarje pripravljajo aktivno, prebrati morajo književno delo, za katerega se dogovorimo). Zmožnost interpretacije književnih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske proze, mladinske književnosti sploh in širše spodbujanje bralne kulture.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinskega romana. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo. Seminarjska vaja.

Learning and teaching methods:

--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

- ustna seminarjska vaja, ki jo študent predstavi v seminarju,	20 %	Type (examination, oral, coursework, project):
- pisni izpit (izpit vsebuje celotno vsebino, tudi iz seminarjev).	80 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

Dragica Haramija, 2007: Otroška književnost Lile Prap. *Jezik in slovstvo* 6. 51–64.
 Dragica Haramija, Janja Batič, 2011: Slovenska kulturna dediščina v zgodbah in podobah. *Meddisciplinarnost v slovenistiki*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete (Obdobja 30). 179–184.
 Dragica Haramija, 2011: Uloga životinja u žanrovima slovenske dječje književnosti. *Kulturni betijarij* 2. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku. 829–851.

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Interpretacije izbranih del slovenske književnosti do l. 1800
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Ni pogojev.

Contents (Syllabus outline):

Vsebina:

1. Interpretacija del slovenskega ljudskega slovstva.
2. Interpretacija besedil Primoža Trubarja (katekizemskih, pesemskih ...).
3. Interpretacija poreformacijskih rokopisov (Škofjeloški pasijon, Kalobški rokopis).
4. Interpretacija slovenskih proznih, dramskih in pesemskih besedil 17. in 18. stoletja: nabožno in posvetno pesništvo, pridige Janeza Svetokriškega, zbornik umetnega pesništva Pisanice od lepeh umetnost (poudarek na pesništvu Valentina Vodnika in Janeza Damascena Deva), dela A. T. Linhart (dramatika, pesništvo).

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Cvetnik slovenskega umetnega pesništva do srede XIX. stoletja, 1978/79. (Ur. Alfonz Gspan, Anton Slodnjak). Ljubljana: Slovenska matica.
A. T. Linhart, 1950: *Zbrano delo*. (Ur. Alfonz Gspan). V Ljubljani: DZS.
Ljudske pripovedi: izbrano delo, 1974. (Ur. Franček Bohanec). Ljubljana: Mladinska knjiga.
Janez Svetokriški, 1969: *Pridige*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Kondor; 111).
Kalobški rokopis, 1973. (Ur. Lino Legiša). Ljubljana: slovenska akademija znanosti in umetnosti.
Romuald, 1987: *Škofjeloški pasijon*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Kondor; 238).
Primož Trubar, 2000: *Catechismus in der windischenn Sprach*. Faks. Ljubljana: Slovenska knjiga.

Cilji:

1. Interpretacija del slovenskega ljudskega slovstva.
2. Interpretacija besedil Primoža Trubarja (katekizemskih, pesemskih ...).
3. Interpretacija slovenskih proznih, dramskih in pesemskih besedil 17. in 18. stoletja: Škofjeloški pasijon, pridige Janeza Svetokriškega, nabožno in posvetno

Objectives:

pesništvo, Kalobški rokopis, zbornik umetnega pesništva Pisanice od lepeh umetnost (poudarek na pesništvu Valentina Vodnika in Janeza Damascena Deva), dela A. T. Linharta (dramatika, pesništvo).

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

1. Zmožnost interpretiranja del slovenskega ljudskega slovstva.
2. Zmožnost interpretiranja besedil Primoža Trubarja (katekizemskih, pesemskih ...).
3. Zmožnost interpretiranja slovenskih proznih, dramskih in pesemskih besedil 17. in 18. stoletja: nabožno in posvetno pesništvo, pridige Janeza Svetokriškega, zbornik umetnega pesništva Pisanice od lepeh umetnost (poudarek na pesništvu Valentina Vodnika in Janeza Damascena Deva), dela A. T. Linharta (dramatika, pesništvo).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Veščina interpretiranja zahtevanih slovenskih književnih besedil do l. 1800, ki so izbor iz posameznih obdobj literarnega snovanja, in sicer ljudskega slovstva, reformacije (Trubarjeva ključna besedila), dramatike (Škofjeloški pasijon, dela A. T. Linharta), proze (pridige Janeza Svetokriškega) in pesništva (Kalobški rokopis, pesništvo A. T. Linharta, Valentina Vodnika, Janeza Damascena Deva) baroka in razsvetljenstva.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- poučevanja: znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična metoda in poudarek na interpretacijski metodi in praktičnem delu z besedilom.
- učenja: a) formalnologične metode: analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija. b) znanstvene metode: interpretacijska metoda, praktično delo z besedilom.
- Seminarjska vaja

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- seminarjska vaja	20%	
- pisni izpit,	40%	
- ustni izpit.	40%	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Ni posebnih pogojev.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

- opravljene seminarjske vaje,
- pisni izpit,
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Izbrana poglavja iz mladinske poezije
Subject Title:

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Dragica Haramija, hab.: mladinska književnost

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Značilnosti ljudske mladinske poezije.
- Razvoj slovenske mladinske poezije od Frana Levstika do danes.
- Poglobljena predstavitev najpomembnejših avtorjev sodobne slovenske mladinske poezije, ki je začela izhajati po letu 1950 (Tone Pavček, Niko Grafenauer, Dane Zajc, Miroslav Košuta, Boris A. Novak, Milan Dekleva, Bina Štampe Žmavc, Barbara Gregorič, Feri Lainšček, Peter Svetina, Andrej Rozman Roza, Lila Prap).
- Povezovanje predmetnega področja z drugimi področji.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- *Komadi: 111 pesmi za mlade in njim podobne* (ur. Andrej Ilc), 2004. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- *Peti letni čas: 100 naj pesmi za mlade* (ur. Milena Blažič in Jakob J. Kenda), 2001. Ljubljana: Rokus.
- *Primi pesmico za rep: mali cvetnik slovenske mladinske poezije* (ur. Igor Saksida), 1995. Maribor: Obzorja.
- Igor Saksida, 2004: Čez rob modernizma: esej o slovenski mladinski poeziji. *Slavistična revija* 52/4.

425–432.

- Igor Saksida, 1994: *Mladinska književnost med literarno vedo in književno didaktiko*. Maribor: Obzorja (izbrana poglavja).
- *Sončnica na rami: pesmi za otroke od Frana Levstika do danes* (ur. Niko Grafenauer), 1996. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Viri: izbrane pesniške zbirke posameznih sodobnih slovenskih mladinskih avtorjev so objavljene na spletni strani (približno 15 pesniških zbirk).

Cilji:

Poglobliti znanje o razvoju slovenske mladinske poezije. Morfološke značilnosti mladinske poezije. Natančneje spoznati mladinsko poezijo, predvsem tisti del, ki je namenjen branju mladostnikov v tretji triadi osnovne šole in v srednješolskem obdobju. Samostojno interpretirati izbrana književna besedila.

Objectives:

--

Predvideni študijski rezultati:

Poglobljeno znanje in razumevanje mladinske poezije s poudarkom na spodbujanju branja študentov. Zmožnost interpretacije književnih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske poezije, mladinske književnosti in širše spodbujanje bralne kulture.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske poezije. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

- ustna seminarska naloga, predstavljena v seminarju,
- pisni izpit (izpit vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

30 %

70 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop,
- tv,
- video,
- računalnik.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

- sprotno branje mladinskih knjig,
- priprava na seminarsko nalogo,
- predstavitev seminarske naloge v skupini,
- izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz novejše svetovne književnosti
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet se ukvarja z zgodovino svetovne književnosti od modernizma dalje, pri čemer je posebej obravnavana problematika razlikovanja med starejšim modernizmom (futurizem, ekspresionizem, dadaizem in nadrealizem, imagizem, konstruktivizem), novim modernizmom (novi roman, drama absurda, konkretna poezija) in postmodernizmom. Osvetljen je tudi razvoj starejših smeri, ki se nadaljujejo v 20. stoletje (romantika, realizem in naturalizem, simbolizem) ter soobstoj različnih poetik v najnovejšem času. Obravnavani so ključni avtorji iz različnih nacionalnih okolij, to pa tako, da sta analiza in interpretacija njihovih del usmerjeni v odkrivanje vsebinskih in formalnih značilnosti, ki so sooblikovale razvoj slovenske književnosti.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Malcolm Bradbury in James McFarlane (ur.), 1978: *Modernism 1890-1930*. Harmondsworth: Penguin Books.
Aleš Berger, 1981: *Dadaizem. Nadrealizem*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 14).
Hugo Friedrich, 1972: *Struktura moderne lirike*. Ljubljana: CZ.
Lado Kralj, 1986: *Ekspresionizem*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 30).
Majda Stanovnik, 1980: *Angloameriške smeri v 20. stoletju*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 8).
Marjeta Vasič, 1984: *Eksistencializem in literatura*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 24).
Tomo Virk, 2000: *Strah pred naivnostjo*. Ljubljana: LUD Literatura.

Cilji:

Študent pozna razvoj svetovne književnosti v 20. stoletju, kar mu omogoča boljše razumevanje in vrednotenje slovenske književnosti tega obdobja; pozna glavna dela in predstavnike različnih smeri

Objectives:

oz. gibanj, razvija sposobnosti analiziranja in interpretiranja literarnih del.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Študent zna samostojno analizirati in interpretirati literarna dela, prepoznati formalne in vsebinske značilnosti književnosti od modernizma dalje. Razume pomen socialno-kulturnega konteksta za razvoj književnosti.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna primerjati razvoj svetovne književnosti obravnavanega obdobja z razvojem slovenske književnosti.

Metode poučevanja in učenja:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Predavanja, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

– seminarska naloga,

50 %

– pisni izpit.

50 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

– grafoskop,
– projektor.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

– seminarska naloga,
– aktivno sodelovanje v seminarju,
– pisni izpit.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Izbrana poglavja iz slovenske književnosti 19. stoletja
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:

1. Razvoj slovenske književnosti v 19. stoletju, njena vpetost v socialne, moralne, narodnostne funkcije ter odprtost za evropske duhovne in literarno-estetske tokove.
2. Necelovitost v razvoju slovenske književnosti 19. stoletja. Konstituiranje lirike v prvi polovici in pripovedne proze v drugi polovici 19. stoletja.
3. Čopov stik z evropsko romantiko. Čopova in Prešernova jezikovna ter literarno-estetska izhodišča v poeziji. Prešernova klasična romantika. Romantični subjekt.
4. Literarno-estetska izhodišča in programi (Levstik, Stritar, Celestin, Kersnik) v realizmu ter njihovo uresničevanje v pesništvu in prozi.
5. Narodno-konstruktivni in deziluzijski tip lirike v slovenskem realizmu. Razvoj, pomen in slogovne značilnosti kratke proze v drugi polovici 19. stoletja. Začetki slovenskega romana.
6. Romantične in realistične slogovne prvine v slovenski književnosti druge polovice 19. stoletja.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS.
 Matjaž Kmecl, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: MK.
 Janko Kos, 1970: *Prešeren in evropska romantika*. Ljubljana: CZ.
 Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: MK.
 Boris Paternu, 1989: Konstituiranje slovenske poezije. V: Boris Paternu: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Ljubljana: Mladinska knjiga. 55–72.
 Boris Paternu, 1989: K tipologiji realizma v slovenski književnosti. V: Boris Paternu: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Ljubljana: Mladinska knjiga. 73–90.

Cilji in kompetence:

1. Študentje se seznanijo z recepcijo evropskih literarno-estetskih tokov v slovenski književnosti in njeno vezanostjo v nacionalne, socialne in moralne funkcije.
2. Študentje spoznajo literarnovrstno podobo slovenske književnosti 19. stoletja.
3. Študentje spoznajo razvojne premike v slovenski književnosti 19. stoletja na idejno-estetskih, motivno-tematskih in slogovnih ravneh ter tipološke modele v poeziji in prozi.
4. Preberejo izbor literarnih del iz slovenske književnosti 19. stoletja.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Študentje razumejo vlogo slovenske književnosti 19. stoletja v narodnostnem, moralnem in socialnem kontekstu ter njeno recepcijo evropskih literarno-estetskih tokov.
2. Poznajo razvojne premike v slovenski književnosti 19. stoletja na duhovno-idejnih, motivno-tematskih in slogovno-oblikovnih ravneh ter tipološke modele v prozi in poeziji.
3. Sposobni so na izboru besedil prepoznati romantične in realistične slogovne prvine v slovenski književnosti 19. stoletja

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Analitično in sintetično mišljenje, občutek za estetske in etične vrednote, sposobnost določitve problema in teoretične obravnave.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje.
 Interpretacija književnih besedil.
 Seminarska naloga.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

- ustni izpit,
- seminarska naloga.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

- ustni izpit,	80 %	Type (examination, oral, coursework, project):
- seminarska naloga.	20 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID 65327105]

ČEH STEGER, Jožica. Med avtobiografijo in avtobiografsko prozo : Cankarjevo Moje življenje in Majcnovo Detinstvo. V: KORON, Alenka (ur.), LEBEN, Andrej (ur.). *Avtobiografski diskurz : teorija in praksa avtobiografije v literarni vedi, humanistiki in družboslovju*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011, str. 235-246. [COBISS.SI-ID 18550792]

ČEH STEGER, Jožica. Pavlov prispevek k evropski recepciji Ivana Cankarja. V: GADÁNYI, Károly (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.). *Az igaz tanár üzenete : Pável Ágoston születésének 125. évfordulója tiszteletére : s spoštovanjem ob 125. obletnici rojstva Avgusta Pavla*, (Bibliotheca Slavica Savariensis, tom. 12). Szombathely: [s. n.], 2011, str. 35-46. [COBISS.SI-ID 18681864]

ČEH STEGER, Jožica. Vaški in mestni prostori v Potrčevi prozi. V: NOVAK-POPOV, Irena (ur.). *Vloge središča: konvergenca regij in kultur*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 21). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2010, str. 180-188. [COBISS.SI-ID 17904904]

ČEH STEGER, Jožica. Vstop Ivana Dornika v ekspresionistično paradigmo. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jul.-sep. 2009, letn. 57, št. 3, str. [438]-450. [COBISS.SI-ID 40409698]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Izbrana poglavja iz slovenske književnosti po l. 1950
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	30				120	6

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Miran Štuhec, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

Gre za predmet, ki se ukvarja z literarno izjemno dinamičnim področjem. Mnoge literarne smeri in književni tokovi, vrsta avtorskih poetik, socialni in politični angažma slovenske književnosti, različne duhovne, idejne in svetovnonazorske podlage ter pestrost spodbud ter vplivov, več umetniških gibanj, različne programske zasnove, sinkretičnost na področju stila, medbesedilne zveze itd. tvorijo toliko obsežen in kompleksen korpus, da je potrebno predmet oblikovati kot sklop predavanj, ki se bodo ukvarjala le z določeno problematiko, denimo s:

1. slovenskim romanom po l. 1950 (zanimivo bo sledenje postopnemu vdiranju modernističnih elementov),
2. z dramatiko (tu je posebno pozornost potrebno nameniti t. i. perspektivovski dramatiki,
3. slogovnimi, tematskimi in idejnimi premiki v slovenski liriki,
4. problemskimi krogi slovenske književne esejistike
5. z idejnimi značilnostmi kratke proze,

Content (Syllabus outline):

--

6. z izbranimi poglavji zdomskega in izseljenskega slovstva (opozoriti je treba na zelo različne literarno-umetniške zagone posameznih piscev),
7. pojavom nadrealističnih sestavin v slovenski liriki po drugi svetovni vojni itd.

Dalje bodo zajete glavne formalne in idejne značilnosti, ki v delu slovenske književne produkcije modificirajo različne modernistične smeri, ter literarni postmodernizem. Upoštevani bodo začetki slovenskega modernizma, ki se pozna v različnih posegih na področje vsebinskih in formalnih plasti. Posebna pozornost bo namenjena slovstvenim odmikom v skrajne modernistične variante, poudarjenemu socialnemu angažmaju in estetikam, ki so se dogajale v sočasni svetovni književnosti ter so našle ugodne pogoje tudi v slovenskem prostoru. Opozoriti bo treba na poetiko igre, reizem, depersonalizacijo in dehumanizacijo, dehierarhizacijo ter na t. i.: slogovni sinkretizem, žanrsko prekrivanje, narativni premik k prvoosebni pripovedovalcu, notranjo fokalizacijo, avtotematskost, metanarativnost, medbesedilnost, mitičnost, fragmentarizacija zavesti, izčrpanost subjekta, relativizacija resnice itd.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Borovnik Silvija, 2005: Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja. Ljubljana: Slovenska matica.
Glušič Helga, 2002: *Slovenska pripovedna proza v drugi polovici dvajsetega stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Juvan Marko, 2000: *Vezi besedila. Študije o slovenski književnosti in medbesedilnosti*. Ljubljana: Literatura.
Laznik Anita, Štuhec Miran, 2003: Subjekt v kratki prozi Andreja Blatnika. *Jezik in slovstvo*. 48, 2.
Paternu Boris, 1999: Od ekspresionizma do postmoderne. (ustrezna poglavja). Ljubljana: Slovenska matica.
Pogačnik Jože idr, 2001: *Slovenska književnost III*. Ljubljana: DZS (Pripovedna proza, Poezija, Dramatika, Literarne revije in programi).
Štuhec Miran, 2003: Esej in književnost v drugi polovici dvajsetega stoletja. *Slavistična revija*. 51. 3.
Štuhec Miran, 1998: Motivno-tematska raven pripovedne proze slovenskih izseljencev v Avstraliji *Slavistična revija*. 46, 1/2.
Štuhec Miran, 2003: Dve idejni strukturi v slovenski krajši pripovedi po letu 1980. *Slavistična revija*. 49, 1-2.
Zadravec Franc, 1997: *Slovenski roman dvajsetega stoletja*. Murska Sobota: Pomurska založba.
Aleksander Zorn, 1999: *Nacionalni junaki, narcisi in stvaritelji. Eseji o slovenski književnosti*. Ljubljana: Mladinska knjiga (ustrezna poglavja).
Zupan A. Sosič, 2006: *Robovi mreže, robovi jaza: sodobni slovenski roman*. Maribor: Litera.

Cilji in kompetence:

Cilje tega predmeta se da strniti v dve poglavitni skupini, in sicer:

1. književna dela odsevajo značilne idejne in estetske potenciale, ki jih je slovenski človek sprejemal, zavračal, razvijal ali izoblikoval sam,
2. književnoznanstvena preučevanja oblikujejo vidike, s katerimi bo študent ob ustrezni literarnoumetniški senzibilnosti spoznal genezo in formacijo korpusa, ki je po l. 1950 nastal med Slovenci, njegove medbesedilne zveze ter stike s

Objectives and competences:

tujimi literarnimi praksami.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti bodo po opravljenih obveznostih usposobljeni za samostojno refleksijo slovenskega slovstva 20. stol. To pomeni, da bodo razumeli vzroke in pomen posameznih pojavov, znali bodo razložiti književne procese, prav tako bodo lahko sami analizirali literarne strukture.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Znanje se odlično povezuje z ostalimi literarnovednimi predmeti in skupaj z njimi zaokrožuje poznavanje in razumevanje slovenske književnosti. Prenesljivost gre v več smeri; k humanističnim predmetom, v šolsko prakso itd.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %) /	Assessment:
Ustni izpit	100 %	Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Historische Quellen in der Rolle des Narrens der historiographischen Erzählung : (Erzählsituation in der historiographischen Erzählung). V: BERNARD, Jeff (ur.), GRZYBEK, Peter (ur.), WITHALM, Gloria (ur.). *Geschichte, Kultur, Kulturgeschichte : semiotische Aspekte*, (Semiotische Berichte, Jg. 21, Nr. 2). Wien: Die Österreichische Gesellschaft für Semiotik, 1997.
- Kersnikova Elza na poti od guvernante do poslančeve žene. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], 1998, let. 46, št. 3.
- Premiki v narativnem sistemu Prešernovega Krsta pri Savici. V: PATERNU, Boris (ur.). *Prešernovi dnevi v Kranju : simpozij ob 150-letnici smrti dr. Franceta Prešerna, od 2. do 5. februarja 1999 na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju*. Kranj: Mestna občina, 2000.
- Vergleich von Prešerens Krst pri Savici und Puškins Eugen Onegin unter dem Aspekt der angewandten narrativen Strategie. *Stud. Slav. Savar.*, 2001.
- Narrativnaja strategija v poëme F. Prešerna "Kreščenje pri Savici" i v romane v stuhah A. S. Puškina "Evgenij Onegin". V: DORONINA, R. F. (ur.). *Poetičeskij mir slavjanstva : obščie tendencii i tvorčeskie individual'nosti : issledovanija po slavjanskoj poezii*, (Serija "Slavica et Rossica"). Moskva: [Institut slavianovedenija RAN], 2006.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS**Predmet:** Izbrana poglavja iz slovenske književnosti prve polovice 20. stol.**Course title:**

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Silvija Borovnik, hab.: slovenska književnost

**Jeziki /
Languages:**

Predavanja / Lectures:	slovenščina
Vaje / Tutorial:	slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:**Prerequisites:****Vsebina:**

Predavanja in seminar se ukvarjajo s književnostjo slovenske moderne (delno), naturalizma, ekspresionizma in socialnega realizma. Obravnavajo tako temeljna dela s področja proze kakor tudi poezije in dramatike, zajemajo pa obdobje prvih petdesetih let 20. stoletja.

Content (Syllabus outline):**Temeljni literatura in viri / Readings:**

1. Franc Zadavec, 2000: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS.
2. --, 1980: *Elementi slovenske moderne književnosti*. Murska Sobota: Pomurska založba.
3. -- (ur.), 1995: *Razmišljanja o Edvardu Kocbeku*. Ljubljana.
4. Jože Pogačnik, 1972: *Zgodovina slovenskega slovstva*. 7. Maribor: Založba Obzorja.
5. Boris Paternu, 1999: *Od ekspresionizma do postmoderne*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Cilji in kompetence:**Objectives and competences:**

Spoznavanje temeljnih del slovenske književnosti v prvi polovici 20. stoletja. Analiza in interpretacija (dela Ivana Cankarja, Josipa Murna, Dragotina Ketteja, Otona Župančiča, Zofke Kveder, Slavka Gruma, Srečka Kosovela, Alojza Gradnika, Ivana Preglja, Mirana Jarca, Edvarda Kocbeka, Prežihovega Voranca, Miška Kranjca idr.). Časopisi in revije.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

Ustni izpit.

100 %

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOROVNIK, Silvija. Znani, neznani Prežihov Voranc = The known, the unknown Prežihov Voranc. V: BOROVNIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, str. 17-32. [COBISS.SI-ID 18433032]

BOROVNIK, Silvija. Avstrijska književnost v Sloveniji in slovenska v Avstriji. *Glas. Slov. matice*, 2011, letn. 33, str. 117-122. [COBISS.SI-ID 18691080]

BOROVNIK, Silvija. Marica Nadlišek Bartol in njeno literarno delo = Marica Nadlišek Bartol und ihr literarisches Werk. *Slavia Centralis*, 2011, letn. 4, št. 2, str. 94-102. [COBISS.SI-ID 18803464]

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. Work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Jožica Čeh, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Vsebina:

1. Idejno-estetski, motivno-tematski, slogovni premiki v izbrani pripovedni zvrsti (romanu, noveli ali črtici) slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja.
2. Motivno-tematske in stilne tipologije v eni od izbranih pripovednih zvrsti v slovenski književnosti prve polovice 20. stoletja.
Možnost izbire pripovednih zvrsti:
a) Roman v slovenski književnosti prve polovice 20. stoletja (Ivan Cankar, Lojz Kraigher, Zofka Kveder, Izidor Cankar, Vladimir Levstik, Ivan Pregelj, Miran Jarc, Vladimir Bartol, Juš Kozak, France Bevk, Miško Kranjec, Prežihov Voranc idr.).
b) Novela v slovenski književnosti prve polovice 20. stoletja (Ivan Cankar, Milan Pugelj, Lojz Kraigher, Ivo Šorli, Miran Jarc, Ivan Pregelj, Vladimir Bartol, Juš Kozak, Ludvik Mrzel, Ciril Kosmač, Prežihov Voranc, Ivan Potrč, Miško Kranjec, Bogomir Magajna idr.).
c) Črtica v slovenski književnosti prve polovice 20. stoletja (Ivan Cankar, Zofka Kveder, Marija Kmet, Ksaver Meško, Srečko Kosovel, Stanko Majcen, Slavko Grum, Miran Jarc, Ludvik Mrzel idr.).
3. Interpretacija izbranih del iz ene od zvrsti (roman, novela, črtica) slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja.

Prerequisites:

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

France Bernik, 1983: *Tipologija Cankarjeve proze*. Ljubljana: CZ.
Jožica Čeh, 2001: *Metaforika v Cankarjevi kratki pripovedni prozi*. Maribor: Slavistično društvo.
Gregor Kocijan, 1996: *Kratka pripovedna proza v obdobju moderne*. Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.
Franc Zadavec, 1999: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS.
Franc Zadavec, 2005: *Slovenski roman dvajsetega stoletja*. Tretji analitični del in sinteze. Murska Sobota/

Cilji:

1. Študentje poznajo temeljne zakonitosti v razvoju slovenske pripovedne proze v prvi polovici 20. stoletja.
2. Študentje poznajo temeljne idejne, motivno-tematske, zvrstno-oblikovne in slogovne premike v romanu, noveli ali črtici slovenske književnosti prve polovice 20. stoletja.
6. Poznajo izbor literarnih del iz izbrane zvrsti (roman, novela, črtica) slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja.
7. Usposobijo se za interpretacijo ene od zvrsti (roman, novela, črtica) slovenske pripovedne proze v prvi polovici 20. stoletja.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Razumevanje temeljnih zakonitosti razvoja slovenske pripovedne proze v prvi polovici 20. stoletja.
2. Poznavanje idejnih, motivno-tematskih, zvrstnih in slogovnih premikov v eni od zvrsti slovenske pripovedne proze prve polovice 20. stoletja, in sicer v romanu, noveli ali črtici.
3. Poznavanje izbora temeljnih del iz ene od zvrsti (roman, novela, črtica) v slovenski pripovedni prozi prve polovice 20. stoletja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Sposobnost analitičnega in sintetičnega razmišljanja, opredelitve problema, občutljivost za estetske in etične vrednote

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje, seminarske vaje.

Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Načini ocenjevanja:

- Ustni izpit.
- Aktivno sodelovanje pri seminarskih vajah.
- Pisna naloga.

Delež (v %) /
Weight (in %)

- 60 %
- 20 %
- 20 %

Assessment:

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

- Ustni izpit.
- Branje virov in literature.
- Aktivno delo študenta pri seminarskih vajah (delo z besedilom, vprašanja, mnenja o prebrani literaturi in virih).
- Pisna naloga iz analize in interpretacije književnega besedila.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Izbrana poglavja iz svetovne književnosti
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

Predmet osvetljuje zgodovino svetovne književnosti do konca 19. stoletja. Predstavljene so glavne značilnosti književnosti starega Orienta, antike, srednjega veka, renesanse, baroka, razsvetljenstva, predromantike, romantike, simbolizma, realizma in naturalizma, pri čemer so posebej izpostavljene podobnosti in razlike v razvoju različnih nacionalnih književnosti. Ob natančnem branju izbranih literarnih del so analizirani in primerjani značilni pesniški postopki (npr. prvoosebni govor, pesniško podobje, verz, pesniške zvrsti in oblike), narativne strategije (npr. romantična ironija, objektivna deskripcija, impresionizem, vsevedni pripovedovalec) in dramske tehnike (zaprta drama). Predstavljene so različne interpretacije izbranih literarnih del.

Content (Syllabus outline):**Temeljni literatura in viri / Readings:**

Mihail Mihajlovič Bahtin, 1982: *Teorija romana: izbrane razprave*. Ljubljana: CZ.
 Ernest Robert Curtius, 2002: *Evropska književnost in latinski srednji vek*. Ljubljana: LUD Literatura.
 Janko Kos, 1986: *Pregled svetovne književnosti*. Ljubljana: DZS.
 Janko Kos, 1980: *Romantika*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 6).
 Janko Kos, 1986: *Razsvetljenje*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 28).
 Janko Kos, 1987: *Predromantika*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 31).
 Sava Penčič, 1967: *Realizam*. Cetinje: Obod.

Cilji in kompetence:

Študent pozna zgodovino svetovne književnosti do modernizma, kar mu omogoča temeljitejšo razumevanje razvoja starejše slovenske književnosti. Študent pozna glavna dela in predstavnike obravnavanih obdobij, razvija sposobnosti analiziranja in interpretiranja literarnih del.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študent zna samostojno analizirati in interpretirati literarna dela, prepoznati formalne in vsebinske značilnosti različnih literarnih obdobij, smeri, gibanj in tokov. Razume pomen socialno-kulturnega konteksta za razvoj književnosti.
 Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Študent zna primerjati razvoj svetovne književnosti obravnavanih obdobij z razvojem slovenske književnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, skupinsko delo, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga.
 Pisni izpit.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Seminarska naloga.	50 %	Type (examination, oral, coursework, project):
Pisni izpit.	50 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

PAVLIČ, Darja. Lirski subjekt v poeziji Daneta Zajca. *Literatura (Ljublj.)*, maj-jun. 2009, letn. 21, št. 215/216, str. 114-123. [COBISS.SI-ID 18177288]

PAVLIČ, Darja. Contextualizing contemporary Slovenian lyric poetry within literary history. *Slov. stud.*, 2009, 31, [št.] 2, str. 161-170. [COBISS.SI-ID 18128392]

PAVLIČ, Darja. Pesniške, mentalne in druge podobe. *Primer. književ.*, 2010, letn. 33, št. 3, str. 235-249. [COBISS.SI-ID 44353634]

PAVLIČ, Darja. Simbolna govorica v Zajčevi igri Jagababa. *Stud. Hist. Slov.*, 2011, letn. 11, št. 2/3, str. 723-734, ilustr. [COBISS.SI-ID 1146757]

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

- Zakon o javni rabi slovenskega jezika; jezikovna vprašanja v zvezi z evropsko in slovensko zakonodajo; pravni predpisi, ki se nanašajo na rabo, varstvo in razvoj jezika; jezikovne pravice državljanov RS in tujcev v Sloveniji;
- primerjava slovenskega jezikovnega zakona s podobnimi evropskimi;
- položaj slovenščine v domačem in mednarodnem okolju in skrb za njegovo udejanjanje;
- načrtovanje in zagotavljanje ustreznih formalnih okoliščin jezikovne rabe (dejavna jezikovna politika in njeno izvajanje v konkretnih okoliščinah);
- dvojezičnost in dvojezikovnost; večinsko prebivalstvo, večinski jezik in jezik manjšine; razvijanje strategije učinkovitih jezikovnih rešitev slovenščine v Porabju, na Koroškem, v Reziji in Benečiji.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. *Zakon o javni rabi slovenskega jezika (ZJRS)*. (Ur.l. RS, št. 86/2004).
2. *Slovenščina v javnosti*. Zbornik, 1984. Ljubljana: RK SZDL.
3. Ada VIDOVIČ MUHA (ur.), 1996: *Jezik in čas*. Zbornik. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
4. Vesna Mikolič (ur.), 2005: *Slovenščina in njeni uporabniki v luči evropske integracije*. Koper: Založba Annales
5. Marko JESENŠEK (ur.), 2003: *Perspektive slovenistike ob vključevanju v Evropsko zvezo*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 14). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije.
6. Inka ŠTRUKELJ, (ur.), 2000: *Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije*. Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije.
7. Marko JESENŠEK, 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*. Maribor: Slavistično društvo.

Cilji:

Objectives:

- razumeti aktualno dogajanje na področju slovenskega jezika in jezikovne politike;
- spremljanje in usmerjanje položaja slovenskega jezika (v Evropski zvezi) in nenehno pospeševanje razvoja slovenskega jezika v javnem življenju slovenske družbe;
- oblikovanje dejavne jezikovne politike, ki zagotavlja ustrezen status slovenščine; skrb za zagotovitev pravnih podlag njene rabe, znanstvenoraziskovalno spremljanje jezikovnega življenja, širjenje jezikovne zmožnosti ter razvoj in kulturo jezika;
- skrb za jezikovno kulturo;

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Korpusna lingvistika
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	30				135	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	<input type="text" value="slovenščina"/>
	Vaje / Tutorial:	<input type="text" value="slovenščina"/>

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

1. Opredelitev pojma korpusna lingvistika.
2. Pregled relevantne domače in tuje literature, povezane s korpusno lingvistiko.
3. Tipologija korpusov.
4. Načela gradnje referenčnih korpusov.
5. Teoretične in praktične aplikacije korpusov v lingvistiki.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

V. Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Izolit.
 V. Gorjanc, S. Krek, ur., 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
 V. Gorjanc, 2003: Korpusi in jezikoslovje. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 19–28.
 S. Krek, 2003: Jezikovni priročniki in novi mediji. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 29–46.
 M. Stabej, 2003: Jezikovne tehnologije in jezikovno načrtovanje. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 5–18.
 I. Stramliječ Breznik, 2005: Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B. *Slavistična revija* (53/4). 505–520.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Študenti:
 – spoznajo temeljna izhodišča korpusne lingvistike, ki na jezik gleda kot na družbeni pojav, manifestirajoč se izključno v besedilih; funkcionalno uporabljajo razpoložljive korpuse in vgrajene možnosti statističnih obdelav jezikovnih podatkov.

Predvideni študijski rezultati:
 Znanje in razumevanje:
 Študenti znajo interpretirati iz korpusa pridobljene jezikovne podatke in razumejo povezavo med natančnostjo lematizacije in zanesljivostjo korpusnega podatka, zlasti pri morfemsko tako bogatem jeziku, kot je slovenščina.
 Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 S funkcionalno uporabo korpusov se usposobijo za analize večjih količin besedil in s tem pridobijo zanesljivejše jezikovne podatke.

Intended learning outcomes:
 Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:
 – predavanje (verbalne metode: razlaganje, pojasnjevanje, diskusija), seminarske vaje (delo s korpusi).

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:
 – pisni izpit,
 – aktivno sodelovanja na seminarskih vajah in pri predavanjih.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:
 Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Reaktualizacija besedilnih vzorcev v radijskih oglasih. *Jezikosl. zap.*, 2010, 16, št. 2, str. 131-142. [COBISS.SI-ID 32507949]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Pleteršnik's Dictionary : a relevant source for synchronic lexicological research. *Stud. Hist. Slov.*, 2010, letn. 10, št. 1, str. 247-258, tabele. [COBISS.SI-ID 1069445]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Contemporary Slovene word-formation and its research perspectives. *Seulra'beu eo yeon'gu*, 2011, 16, [no.] 1, str. 111-124. [COBISS.SI-ID 18273544]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. *Tvorjenke slovenskega jezika med slovarjem in besedilom*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 71). Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2010. 265 str., ilustr. ISBN 978-961-6656-50-4. [COBISS.SI-ID 65867265]

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezikovna kultura
--	-------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Temeljne naloge jezikovne kulture, razlogi za kultiviranje jezikovnega izražanja, merila vrednotenja v jeziku (s sinhronega in diahronega vidika), merilo splošne uveljavljenosti jezikovnega sredstva (jezikovna norma, kodifikacija norme in odnos med njima), jezikovna dinamika in odnos do inovacij v jeziku, vrste in vzroki jezikovnih sprememb ter njihovo uveljavljanje v zbornem jeziku.
Zvrsti (snopi) slovenskega jezika (socialne, funkcijske, časovne, mernostne; prenosniške: razlike med slušnim in pisnim prenosnikom, tj. med govornim in pisnim knjižnim jezikom).
Osnovni pojmi fonetike in fonologije. Glasovna podoba slovenskega knjižnega jezika. Naglasni tipi, oblikoslovni naglas, naglas v tvorjenkah. Besedilna fonetika. Sodobni pravorečni priročniki. Zaznamovanje fonemov, morfonemov, besed, stavkov, povedi. Pravopis in oblikoglasje. Izbrane besedilne vrste s problematiko govornega in/ali pisnega oblikovanja.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Janko ČAR, 1980: *Izbrana poglavja iz kulture izražanja*. Maribor: Založba Obzorja.
Slovenski pravopis. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. 69–86, 135–143.
Cvetka ŠERUGA PREK, Emica ANTONČIČ, 2003: *Slovenska zborna izreka*. Maribor: Aristej.
Stanko ŠIMENC, 1987: *Pisno sporočanje za vsakdanjo rabo*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
Boris URBANČIČ, 1987: *O jezikovni kulturi*. Ljubljana: Delavska enostnost.
Jože TOPORIŠIČ, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 13–100, 533–554, 825–841.
Jože TOPORIŠIČ, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Cilji:

Študentje se seznanijo s slovenskim jezikom kot kulturnim dejavnikom, seznanijo se z odnosom do jezika, z jezikovno dinamiko in z normami, ki jezik določajo in ga oblikujejo.

Študentje usvojijo védenje o zvrsteh slovenskega jezika.

Študentje pridobijo osnovno znanje kulture govornega in pisnega izražanja ter se naučijo pisno oblikovati in govorno predstaviti izbrane besedilne vrste.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje razumejo pojem slovenskega jezika z različnih vidikov, in sicer predvsem z vidika jezikovne kulture.

Poznajo različne zvrsti jezika in razlike med njimi.

Študentje poznajo osnove govornega in osnove pisnega izražanja. Znanje znajo uporabiti pri oblikovanju govornega in pisnega besedila.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Poznavanje pojma slovenskega jezika z različnih vidikov omogoča lažje usvajanje poglobljenih jezikoslovnih znanj ter oblikovanje kritičnega pogleda nanje. Usvojeno znanje oblikovanja govornega in pisnega besedila omogoča študentom nadaljnje strokovno delo (pisanje seminarskih nalog, diplomskega dela, govorne predstavitve letih).

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Načini ocenjevanja:

Aktivno sodelovanje v seminarju.

Seminarske vaje.

Pisni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

10 %

20 %

70 %

Assessment:**Objectives:****Intended learning outcomes:**

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:**Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Prenosni računalnik, projektor, grafoskop.
TV-sprejemnik, videorekorder, kasetofon, DVD/CD-predvajalnik, zvočniki.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

Študij predpisane literature.

Seminarske vaje.

Pisni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: **Kulturna zgodovina Slovencev**
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

1. Splošen oris in ključna vprašanja slovenske nacionalne zgodovine oz. zgodovine slovenskega ozemlja ter temeljni viri za njuno proučevanje.
2. Slovenska kultura in kulturna zgodovina.
3. Etnogeneza Slovencev.
4. Poglavlja iz splošne kulturne zgodovine Slovencev oz. slovenskega ozemlja:
  - prazgodovinsko obdobje
  - antika
  - naselitev Slovanov, srednji vek
  - humanizem, reformacija in protireformacija
  - barok
  - razsvetljenstvo
  - 19. stol.
  - 20 stol.
5. Povezanost posameznih kulturnozgodovinskih obdobij s položajem slovenskega jezika ter razvojem slovenskega knjižnega jezika in slovenske književnosti.
6. Vpetost slovenskih kulturnozgodovinskih

Content (Syllabus outline):

dogajanj v evropske duhovne tokove. Posebnosti kulturne preteklosti Maribora in njegovega širšega zaledja v kulturni zgodovini Slovencev.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. *Zakladi tisočletij*, 1999. Ljubljana: Modrijan.
2. *Ilustrirana zgodovina Slovencev*, 1999. Ljubljana: Mladinska knjiga.
3. *Slovenska novejša zgodovina*, 2005. Ljubljana: Mladinska knjiga.
4. Peter Vodopivec, 2006: *Od Pohlinove slovnice do samostojne države*. Ljubljana: Modrijan.
5. Janko Kos, 1996: *Duhovna zgodovina Slovencev*. Ljubljana: Slovenska matica.

Cilji in kompetence:

Študent razširi in poglobi poznavanje slovenske nacionalne zgodovine, se seznanj z osnovnimi in samosvojimi značilnostmi kulturne zgodovine Slovencev, spozna ozko povezanost slovenskega kulturnega razvoja z evropskimi duhovnimi dogajanjmi.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Znanje in razumevanje; spretnosti:

Študent se usposobi za relativno samostojno proučevanje slovenskih kulturnozgodovinskih obdobij, dogodkov in osebnosti. V posameznih kulturnozgodovinskih pojavih zmore prepoznati širši družbeni in duhovni kontekst.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Problemska predavanja; priprave individualnih tematskih seminarskih nalog.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Seminarske vaje.

Ustni izpit (poznavanje slovenske kulturne zgodovine).

Delež (v %) /

Weight (in %) /

40 %

60 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAJH, Bernard. Pogledi na slovensko 19. stoletje. *Čas. zgod. narodop.*, 2008, letn. 79 = n. v. 44, št. 1/2, str. 71-82. [COBISS.SI-ID 16154632]

RAJH, Bernard. Tipologija in razvrstitev naglašanih samoglasnikov v severozahodnopreškem govoru. V: TOPORIŠIČ, Jože (ur.). *Škrabčeva misel VI : zbornik s simpozija 2007*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 2008, str. [81]-99. [COBISS.SI-ID 16232712]

RAJH, Bernard. Glagoli v severozahodnopreškem govoru. V: KOLETNIK, Mihaela (ur.), SMOLE, Vera (ur.). *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*, (Zbirka Zora, 41). Maribor: Slavistično društvo, 2006, str. 399-406. [COBISS.SI-ID 14547720]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Lektorat slovanskega jezika – makedonščina
Course title:	

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
		60			30	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	<input type="text"/>
Vaje / Tutorial:	slovenščina/makedonščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- posebnosti makedonskega glasoslovja, osnove pravopisa in pravorečja v primerjavi s slovenskim jezikom;
- oblikoslovje makedonskega jezika: (samostalniki, pridevniki, zaimki, glagoli, števniki, vezniki, prislovi, predlogi);
- osnove makedonskega besedotvorja;
- osnovne informacije o zgodovini in dialektologiji makedonskega jezika in makedonski kulturi in tradiciji.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Ир. Савицка, Љ. Спасов: Фонологија на македонскиот стандарден јазик I, МАНУ, 1991.
- Бл. Конески: Граматика на македонскиот литературен јазик, Култура, Скопје, 1982.
- Правопис на македонскиот литературен јазик.
- К. Конески: Зборообразувањето во современиот македонски јазик, Скопје, 1995.
- С. Бојковска, Л. Минова-Гуркова, Д. Пандев, Ж. Цветковски: Македонски јазик за средно образование, Просветно дело, Скопје, 2001.
- К. Бицевска: Македонски јазик за странци (почетен курс), Скопје, 1995.
- В. Ајдинска-Папазовска: Добредојдовте на македонски јазик (учебник, работна тетратка и ЦД), Скопје, 1999.

Cilji in kompetence:

1. raširjanje slavističnega znanja pri študentih glede na slovanski svet, v ozaveščanju skupnosti in razločkov slovanske jezikovne in literarne tradicije v odnosu do enega izmed slovanskih jezikov;
2. slovenist se seznani s strukturo in z osnovami sodobnega makedonskega jezika v primerjavi s slovenskim jezikom;
3. doseže predvsem dobro pasivno znanje jezika, ki mu omogoča samostojno uporabo literature in nadaljnje poglobljanje.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

1. študent razume bistvene informacije v krajših, manj zahtevnih zapisanih in govornih besedilih;
2. ob navodilih napiše krajše besedilo;
3. njegovo govorno in pisno izražanje je preprosto, vendar dovolj ustrezno in pravilno.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

1. študent se sporazumeva v predvidljivih govornih položajih ob vsakdanjih temah.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

1. delo v skupini; individualno delo.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

1. kolokviji;
2. pisni izpit;
3. ustni izpit.

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

20%
60%
20%

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. NIKOLOVSKI, Gjoko. Upotreba na minatoto neopredeljeno vreme (perfekt) vo makedonskiot jazik i negovite prevodni ekvivalenti vo slovenečkiot jazik. *God. zb. (Filol. fak. "Blaže Koneski")*, 2007, 33, str. 161-171. [COBISS.SI-ID 18301448]
2. NIKOLOVSKI, Gjoko. Opozicija kategorij pripovedovanje in neposredno govorjenje v makedonskem perfektu kot kulturno-jezikovna specifika makedonskega jezika in njena refleksija v slovenskem jeziku. V: NOVAK-POPOV, Irena (ur.). *Stereotipi v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi : zbornik predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 2007, str. 198-205. [COBISS.SI-ID 34635362]
3. NIKOLOVSKI, Gjoko. Upotrebata na minatite vremenja (aorist, imperfekt i perfekt) vo makedonskiot jazik i nivnite ekvivalenti vo slovenečkiot jazik. V: TRENEVSKI, Tomislav (ur.). *Petti naučen sobir na mladi makedonisti*. Skopje: Filološki fakultet "Blaže Koneski", Katedra za makedonski jazik i južnoslovenski jazici, 2008, str. 139-155. [COBISS.SI-ID 18301704]
4. ARIZANKOVSKA, Lidija, NIKOLOVSKI, Gjoko. Pragmatični frazemi vo slovenečkiot i vo makedonskiot jazik. V: *Treta makedonsko-slovenečka naučna konferencija* :

*makedonsko-slovenečki jazični, kniževnini i kulturni vrski = makedonsko-slovenske
jezikoslovne, književne in kulturne zveze : (Ohrid, 12-15 septemvri 2007). Skopje: Filološki
fakultet "Blaže Koneski", Univerzitet "Sv. Kiril i Metodij", 2010, str. 267-274.*
[COBISS.SI-ID 18013704]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Lektorat slovanskega jezika – poljščina
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
		60			30	3

Nosilec predmeta / Lecturer: lekt. Agata Glaz, hab.: poljski jezik

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial: slovenščina/poljščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:
 Fonetični in fonološki sistem poljskega jezika (v primerjavi s slovenskim).
 Temeljne besede in besedne zveze v tipičnih komunikacijskih situacijah.
 Sistem časov v poljščini (sedajnik, preteklik, prihodnjik).
 Stopnjevanje pridevnikov in prislovov.
 Temeljni skloni (imenovalnik, tožilnik, orodnik).
 Števniki.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:
 Barbara BARTNICKA, 1999: Uczymy się polskiego. Warszawa. Wiedza Powszechna.
 Danuta GAŁYGA, 2003: Ach, ten język polski. Kraków. Universitas.
 Władysław MIODUNKA, 2005: Cześć, jak się masz? Kraków. Universitas.
 Józef Pyzik, 2003: Przygoda z gramatyką. Kraków. Universitas.

Cilji in kompetence:

Študentje usvojijo komunikacijske osnove v poljščini.
Znajo reagirati v osnovnih komunikacijskih situacijah.
Izražajo se slovnično korektno v okviru osnovnih stavčnih struktur.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Študentje razumejo najpomembnejše vsebine in namene, ki jih vsebujejo besedila in izjave, povezane z vsakdanjo tematiko, s prostim časom, šolo in z drugimi tipičnimi situacijami.
Študentje znajo uporabiti poljščino v tipičnih vsakdanjih situacijah, kot npr. potovanje.
Študentje so zmožni napisati enostavno besedilo na splošno temo in opisati lastna zanimanja.
Študentje znajo razlikovati med knjižnim in pogovornim jezikom.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študentje so zmožni komunicirati v najbolj osnovnih situacijah.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Skupinsko delo, individualno delo

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Kolokviji.
Pisni izpit.

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. GLAZ, Agata. Božena Tokarz: Med destrukcijo in konstrukcijo - poezija Srečka Kosovela v kontekstu konstruktivizma. Katowice: Šlezijska univerza, 2004. *Jez. slovst. (Tisk. izd.)*. [Tiskana izd.], 2009, letn. 54, št. 2, str. 137-142. [COBISS.SI-ID 39757922]

2. GLAZ, Agata. *Recepcija poezije Zbigniewa Herberta : diplomsko delo*. Maribor: [A. Glaz], 2006. 63 f. [COBISS.SI-ID 15076872]

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Metafora v književnosti
--	-------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. Work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Jožica Čeh, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Vsebina:

1. Metafora v teoriji (primerjalna, interakcijska, kognitivna teorija).
2. Oblike metafor (metaforični epitet, glagolska, samostalniška metafora, frazeološka metafora).
3. Tradicionalna, drzna, absolutna metafora.
4. Vloga metafore v liriki in prozi.
5. Analiza metafore in določitev njene slogovne vloge v izbranih besedilih iz slovenske književnosti

Prerequisites:

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Aristoteles, 1982: *Poetika*. Ljubljana: CZ.
Jožica Čeh, 2005: Pogledi na metaforo. *JiS* 50/3–4. 75–86.
Zjena Čulić, 2003: *Čovjek, metafora, spoznaja*. Split: Književni krug.
Hugo Friedrich, 1972: *Struktura moderne lirike*. Ljubljana: CZ.
Božidar Kante, ur., 1998: »Kaj je metafora?« Ljubljana: Krtina.
Ante Stamać, 1978: *Teorija metafore*. Zagreb: Globus.

Cilji:

1. Študentje se seznanijo s teoretičnimi pogledi na metaforo.
2. Spoznajo oblike in tipe metafor ter njihovo vlogo v zvrstno različnih književnih besedilih.
3. Usposobijo se za analizo in interpretacijo metafore v književnem besedilu.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Študentje razumejo teoretične poglede na metaforo. Obvladajo analizo in interpretacijo metafore v književnem besedilu.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Sposobnost postavitve in razrešitve problema,

Knowledge and Understanding:
Transferable/Key Skills and other attributes:

razvijanje občutka za estetske vrednote.	
--	--

Metode poučevanja in učenja:**Learning and teaching methods:**

Predavanje, seminarske vaje. Delo z besedilom, analiza, interpretacija.	
--	--

Načini ocenjevanja: Delež (v %) /
Weight (in %)**Assessment:**

Ustni izpit. Seminarske vaje.	80 % 20 %	
----------------------------------	----------------------------	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Ni posebnih pogojev.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**Ustni izpit.
Študij literature in virov.
Delo z besedilom pri seminarskih vajah.
Pisna naloga iz analize metafore v izbranem književnem besedilu.**Students' commitments:***(written, oral examination, coursework, projects):*

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Mladinska književnost
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15				60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Dragica Haramija, hab.: mladinska književnost

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenščina
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Literarnozgodovinski pregled svetovne in slovenske mladinske književnosti.
- Razvoj slovenske mladinske poezije.
- Razvoj slovenske mladinske proze.
- Razvoj slovenske mladinske dramatike.
- Bralni razvoj otroka.
- Spodbujanje branja profesionalnih in neprofesionalnih posrednikov.

Književne vrste v mladinski književnosti: lirska poezija, epska poezija, kratke prozne vrste, daljše prozne vrste, komedija, žaloigra.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Bruno Bettelheim, 1999: *Rabe čudežnega: o pomenu pravljic* (izbrana poglavja). Ljubljana: Studia humanitatis.
- Meta Grosman, 2006: *Razsežnosti branja* (izbrana poglavja). Ljubljana: Karantanija.
- Dragica Haramija, 2000: *Slovenska realistična avanturistična mladinska proza*. GIZ GTP: Videm pri Ptuju.
- Igor Saksida, 1998: *Slovenska mladinska dramatika*. Maribor: Obzorja.

Viri: izbrana mladinska poezija, proza in dramatika; seznam dostopen na spletni strani (približno 30 knjig).

Cilji in kompetence:

Spoznati književne zvrsti in vrste v mladinski književnosti. Obvladati značilnosti pomembnejših književnih vrst, ki so hkrati najpogostejše pri branju v tretji triadi osnovne šole in na začetku srednješolskega izobraževanja (lirska pesem, kratka fantastična in realistična zgodba, fantastična pripoved, mladinski roman). Uporabiti znanje o bralnem razvoju na populaciji mladostnikov.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje mladinske književnosti s poudarkom na spodbujanju branja študentov (študenti se za seminarje pripravljajo aktivno, prebrati morajo književno delo, za katerega se dogovorimo). Zmožnost interpretacije književnih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske književnosti in širše spodbujanje bralne kulture.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske književnosti. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Pisni izpit (izpit vsebuje celotno vsebino).

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

	100 %
--	--------------

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

Dragica Haramija, 2009: *Sedem pisav: opusi sedmih sodobnih slovenskih mladinskih pisateljev*. Maribor: Mariborska knjižnica, Pedagoška fakulteta.

- Dragica Haramija, 2009: *Slovensko-hrvaške vezi v sodobni mladinski prozi*. Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti (Zora; 65).

- Dragica Haramija, 2000: *Slovenska realistična avanturistična mladinska proza*. GIZ GTP: Videm pri Ptuju.

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Uvod v teorijo pripovedovanja
--	-------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Vsebina: Contents (Syllabus outline):

Naratologija je obsežno področje, zato bo predmet lahko izpostavil le nekaj vidikov. Njegova vsebina sledi sodobnim pristopom k analizi književnega dela in se v celoti zaveda nevarnosti definicije zgolj formalnih struktur brez njihove povezave s sporočilno plastjo teksta. Na kratko, predmet je utemeljen na premisi, da narativni postopki sooblikujejo formalno in vsebinsko plast književnega dela, kar pušča posledice na različnih področjih – jezikovnem, slogovnem, kompozicijskem, idejnem itd. Realizacija omenjenega izhodišča zahteva kratek teoretski uvod, katerega namen je pojasniti nekatere, tudi v literarnozgodovinskem smislu aktualne pojmovne sestave, zakonitosti in terminologijo:

1. pripovedovalec,
2. avtorjev glas,
3. fokalizacija,
4. aktantska shema itd.

Osrednji namen predmeta pa je odkriti glavne mehanizme, ki pripovedno delo oblikujejo kot dinamično strukturo pomenov, idej in smislov. Študent se bo ob že analiziranih besedilih najprej seznanil z možnostmi, potem bo analiziral sam.

--

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Alenka Koron, 2003: Spet najdeni čas? K vprašanju pripovedi v literarnem zgodovinopisju. *Kako pisati literarno zgodovino danes?* Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU.
Miran Štuhec, 2000: *Naratologija. Med teorijo in prakso.* Ljubljana: Študentska založba.
Miran Štuhec, 2005: Pripovedovalec, fokalizacija in avtorjev glas v krajših pripovedih Draga Jančarja. *Slavistična revija*. 53. 2.

Cilji:

1. Književni tekst definirati kot narativno strukturo.
2. Prepoznati glavne narativne kategorije in jih povezati z vsebinskimi poudarki književnega teksta.

Objectives:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent bo po opravljenem izpitu in seminarških vajah obvladal osnovne zakonitosti, sposoben bo samostojnega nadaljnega študija, prav tako bo znal pridobljeno znanje sistematizirati v okviru literarne teorije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Vsebina predmeta je zaradi svoje tesne povezanosti s slovensko književno prakso neposredno povezljiva z literarnozgodovinskimi in literarnoteoretskimi predmeti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminar
Kritičen študij navedene in druge literature.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- ustni izpit,

60 %,

- zagovor seminarske naloge

40 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

Aktivna udeležba pri predavanjih in seminarških vajah. Ustni izpit, pisne seminarske vaje.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Slovenski knjižni jezik 2
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Melita Zemljak Jontes, hab.: slovenski jezik

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** slovenščina

Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Študent mora poznati osnovne pojme jezikoslovja in sistematičnost jezikovnih ravnin.

Prerequisites:

Vsebina:

Oblikoslovje – splošno, umestitev v jezikovni sistem.
 Besedne vrste – pregled po posameznih besednih vrstah.
 Morfematika – pojem morfema, pomen slovničnih morfemov.
 Oblikoslovne kategorije.
 Oblikoslovna paradigmatica (oblikospreminjevalni in oblikotvorni vzorci).
 Besedne vrste v razmerju do stavčnih členov.
 Stilistika oblikoslovnih prvin.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

Slovenski pravopis. Ljubljana: ZRC SAZU, 87–108.
 Jože TOPORIŠIČ, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 235–462.
 Jože TOPORIŠIČ, 2003: *Oblikoslovne razprave*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
 Jože TOPORIŠIČ, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Študentje se seznanijo z oblikoslovjem kot eno izmed jezikovnih ravnin in z njeno umestitvijo v jezikovni sistem. Spoznajo sistemsko urejenost jezika po posameznih besednih vrstah in njihovo razmerje do stavčnih členov. Usvojijo pojem morfema in njegove povezave z oblikoslovno paradigmatiko.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje poznajo oblikoslovno ravnino kot del splošnega jezikovnega ustroja. Poznajo sistemsko urejenost in paradigmatiko posameznih besednih vrst vključno z njihovo morfološko strukturo in povezavo s skladenjsko ravnino. Razumejo stilistične razlike oblikoslovnih prvin ter jih znajo uporabiti v različnih izraznih položajih. Študentje so na praktičnem primeru oblikoslovne analize besedila sposobni prikazati obvladovanje usvojenega znanja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Usvojitev znanja oblikoslovnih kategorij, besednih vrst, njihove morfološke strukture ter povezave oblikoslovne ravnine s skladenjsko je nujno za razumevanje in usvajanje skladenjskih zakonitosti slovenskega knjižnega jezika.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Aktivno sodelovanje v seminarju.
Seminarska naloga.
Pisni izpit.
Ustni izpit.

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

10 %

30 %

30 %

30 %

Reference nosilca / Lecturer's references:

ZEMPLJAK JONTES, Melita. Narečne značilnosti v izbranih besedilih Božidarja Raiča. *Čas. zgod. narodop.*, 2008, letn. 79 = n.v. 44, št. 1/2, str. 179-205. [COBISS.SI-ID 16132872]

ZEMPLJAK JONTES, Melita. Jurij Dalmatin - govorec in pisec (tudi) posavskega narečja. *Stati inu obstati*, 2011, [Št.] 13/14, str. 80-97. [COBISS.SI-ID 18769928]

ZEMPLJAK JONTES, Melita. *Trajanje glasov štajerskega zabukovskega govora : instrumentalno-slušna analiza*, (Zbirka Zora, št. 30). Maribor: Slavistično društvo, 2004. 343 str., ilustr. ISBN 961-6320-24-6. [COBISS.SI-ID 53888001]

ČERNELIČ KROŠELJ, Alenka, PAHOR, Daša, ZEMPLJAK JONTES, Melita. *Adam Bohorič, Jurij Dalmatin in Krško = [Adam Bohorič, Jurij Dalmatin and Krško]*, (Zbirka K mestu K., št. 4). Krško: Valvasorjev raziskovalni center: = Valvasor's Research Centre, 2006. 99 str., ilustr. ISBN 961-91303-3-2. [COBISS.SI-ID 226772480]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Poetika modernizma in postmodernizma
Course title:	

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slang Master	Slovenska književnost	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	<input type="text" value="Slovenščina/Slovene"/>
	Vaje / Tutorial:	<input type="text" value="Slovenščina/ Slovene"/>

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Vsebina predmeta obsega pestro dinamiko slovenske književnosti od konca šestdesetih let naprej. Glede na velikost korpusa, bodo predavanja in seminarji temeljili na zvrstnem in selektivnem pristopu. To pomeni, da bodo sledila temeljnim besedilom s področja slovenske lirike, epike in dramatik, in sicer tako, da bodo zajela začetke slovenskega modernizma, njegove skrajne variante in premike v postmodernizmu. Zajete bodo glavne formalne in idejne značilnosti; med njimi so ob poetikah, ki v delu slovenske književne produkcije modificirajo različne modernistične smeri, avantgardistične težnje ter literarni postmodernizem. Upoštevani bodo začetki slovenskega modernizma, ki se pozna v različnih posegih na področje vsebinskih in formalnih plasti. Posebna pozornost bo namenjena slovstvenim odkrom v skrajne modernistične variante, poudarjenemu socialnemu angažmaju in estetikam, ki so se dogajale v sočasni svetovni književnosti ter so našle ugodne pogoje tudi v slovenskem prostoru. Opozoriti bo treba na poetiko igre, reizem, depersonalizacijo in dehumanizacijo, dehierarhizacijo ter na t. i.: slogovni sinkretizem, žanrsko prekrivanje, narativni premik k prvoosebni pripovedovalcu, notranjo

Content (Syllabus outline):

fokalizacijo, avtotematskost, metanarativnost, medbesedilnost, mitičnost, fragmentarizacija zavesti, izčrpanost subjekta, relativizacija resnice itd.

Med pisci, ki pridejo v poštev, so: L. Kovačič, D. Zajc, V. Taufer, R. Šeligo, T. Šalamun, M. Hanžek, I. Geister Plamen, D. Jovanovič, M. Jesih, B. Bojetu, A. Blatnik, J. Virk, I. Bratož, F. Lainšček, V. Žabot idr.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Juvan Marko, 2000: *Vezi besedila. Študije o slovenski književnosti in medbesedilnosti*. Ljubljana: Literatura.

Kos Matevž, 1996: *Prevzetnost in pristranost*. Ljubljana: Literatura.

Štuhec Miran, 2001: Dve idejni strukturi v slovenski krajši pripovedi po letu 1980. *Slavistična revija*. 49, 1-2.

Štuhec Miran, 2005: Pripovedovalec, fokalizacij in avtorjev glas v krajših pripovedih Draga Jančarja, *Slavistična revija*. 53, 2.

Virk Tomo, 1998: Čas kratke zgodbe. *Čas kratke zgodbe*. Ljubljana: Študentska založba.

Zupan A. Sosič, 2003: *Zavetje zgodbe: sodobni slovenski roman ob koncu stoletja*. Ljubljana: Literatura

Cilji in kompetence:

Cilje tega predmeta se da strniti v dve poglavitni skupini, in sicer:

1. književna dela odsevajo značilne idejne in estetske potenciale, ki jih je slovenski človek sprejemal, zavračal, razvijal ali izoblikoval sam,
2. književnoznanstvena preučevanja oblikujejo vidike, s katerimi bo študent ob ustrezni literarnoumetniški senzibilnosti spoznal genezo in formacijo korpusa, ki je po letu 1960 nastal med Slovenci, njegove medbesedilne zveze ter stike s tujimi literarnimi praksami.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti bodo po opravljenih obveznostih usposobljeni za samostojno refleksijo slovenskega slovstva v drugi polovici 20. stol. To pomeni, da bodo razumeli vzroke in pomen posameznih pojavov, znali bodo razložiti književne procese, prav tako bodo lahko sami analizirali literarne strukture. Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Znanje se odlično povezuje z ostalimi literarnovednimi predmeti in skupaj z njimi zaokrožuje poznavanje in razumevanje slovenske književnosti. Prenosljivost gre v več smeri, k humanističnim predmetom, na kritiško in esejistično področje, h kulturnozgodovinskim in kulturnoprimerjalnim študijem itd.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:**Weight (in %) Assessment:**

Ustni izpit. Ocenjevalna lestvica: 1-5 (nezadostno) ,6 (zadostno), 7 (dobro), 8 (prav dobro), 9 (prav dobro), 10 (odlično) – ob upoštevanju Statuta UM in fakultetnih pravil.	Izpit 60, seminar 40.	Type (examination, oral, coursework, project):
--	--------------------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Historische Quellen in der Rolle des Narrems der historiographischen Erzählung : (Erzählsituation in der historiographischen Erzählung). V: BERNARD, Jeff (ur.), GRZYBEK, Peter (ur.), WITHALM, Gloria (ur.). *Geschichte, Kultur, Kulturgeschichte : semiotische Aspekte*, (Semiotische Berichte, Jg. 21, Nr. 2). Wien: Die Österreichische Gesellschaft für Semiotik, 1997.
- Kersnikova Elza na poti od guvernante do poslančeve žene. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], 1998, let. 46, št. 3.
- Premiki v narativnem sistemu Prešernovega Krsta pri Savici. V: PATERNU, Boris (ur.). *Prešernovi dnevi v Kranju : simpozij ob 150-letnici smrti dr. Franceta Prešerna, od 2. do 5. februarja 1999 na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju*. Kranj: Mestna občina, 2000.
- Vergleich von Prešerens Krst pri Savici und Puškins Eugen Onegin unter dem Aspekt der angewandten narrativen Strategie. *Stud. Slav. Savar.*, 2001.
- Narrativnaja strategija v poème F. Prešerna "Kreščenje pri Savici" i v romane v stuhah A. S. Puškina "Evgenij Onegin". V: DORONINA, R. F. (ur.). *Poetičeskij mir slavjanstva : obščie tendencii i tvorčeskie individual'nosti : issledovanija po slavjanskoj poezii*, (Serija "Slavica et Rossica"). Moskva: [Institut slavianovedenija RAN], 2006.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Literarne revije in literarni programi
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				135	6

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Miran Štuhec, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

Predmet evocira stališče teoretičarke Julije Kristeve, da imajo revije posebno mesto v kulturnem in duhovnem življenju naroda. Sestavljen je iz petih tematskih sklopov.

1. Zgodovinski pregled.
2. Uredniška politika.
3. Vplivi revijalnega tiska in eventualni programski značaj uredniških konceptov.
4. Idejni in estetski tokovi v slovenskem revijalnem tisku.
5. Revije posamično.

Zasnova predmeta omogoča sinhrono in diahrono sledenje dogajanju. To pomeni, prvič, umeščanje posameznih revij v časovne in prostorske koordinate, kjer moramo v prvih desetletjih po drugi svetovni vojni upoštevati politične pogoje, ob koncu dvajsetega in na začetku enaindvajsetega stoletja pa predvsem različne idejne, nazorske ter literarnoestetske razmere. Drugič, taka zasnova daje dobre možnosti za problematiziranje literarnoprogramskega značaja revij, denimo Perspektiv, Problemov ali Literature.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

Tine Hribar, 1988: Alterantivnost Nove revija: *Nova revija*. 7.
Taras Kermauner, 1995: *Perspektivovci*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
Miran Štuhec, 2001: Literarne revije in programi. *Slovenska književnost III*. Ljubljana: DZS.

Cilji in kompetence:

Ciljev je več, osrednja sta dva.
1. Uvid v dogajanje.
2. Razumevanje zakonitosti, ki so določale razmerje med uredniškimi koncepti in aktualno literarno produkcijo.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Po opravljenem izpitu bodo študenti usposobljeni za samostojno in kompetentno delo na področju, ki ga obsega izpit, in, kar je enako pomembno, globlje bodo razumeli procese, ki so se zgodili v slovenski književnosti po 2. svetovni vojni.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Znanje navedenih vsebin je izjemno pomembno pri študiju slovenske književnosti: prvič, dobijo študenti relativno široko znanje in intelektualno širino, drugič, zelo potrebne kulturne, duhovne in literarne podlage za diskusijo o književni problematiki.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.
Pisno seminarsko delo.

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Izpit 70 %,
seminarsko
delo 30 %.

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Historische Quellen in der Rolle des Narrens der historiographischen Erzählung : (Erzählsituation in der historiographischen Erzählung). V: BERNARD, Jeff (ur.), GRZYBEK, Peter (ur.), WITHALM, Gloria (ur.). *Geschichte, Kultur, Kulturgeschichte : semiotische Aspekte*, (Semiotische Berichte, Jg. 21, Nr. 2). Wien: Die Österreichische Gesellschaft für Semiotik, 1997.
- Kersnikova Elza na poti od guvernante do poslančeve žene. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], 1998, let. 46, št. 3.
- Premiki v narativnem sistemu Prešernovega Krsta pri Savici. V: PATERNU, Boris (ur.). *Prešernovi dnevi v Kranju : simpozij ob 150-letnici smrti dr. Franceta Prešerna, od 2. do 5. februarja 1999 na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju*. Kranj: Mestna občina, 2000.
- Vergleich von Prešerens Krst pri Savici und Puškins Eugen Onegin unter dem Aspekt der angewandten narrativen Strategie. *Stud. Slav. Savar.*, 2001.
- Narrativnaja strategija v poëme F. Prešerna "Kreščenje pri Savici" i v romane v stuhah A. S. Puškina "Evgenij Onegin". V: DORONINA, R. F. (ur.). *Poetičeskij mir slavjanstva : obščie tendencii i tvorčeskie individual'nosti : issledovanija po slavjanskoj poezii*, (Serija "Slavica et

Rossica"). Moskva: [Institut slavianovedenija RAN], 2006.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Course title:	Pragmatika
---	------------

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Vrsta predmeta / Course type izbirni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	30				135	6

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Mira Krajnc Ivič; hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina
	Vaje / Tutorial:	slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Ni pogojev.	
-------------	--

Vsebina:

– Definicije pragmatike, osnovni termini in predmet njenih raziskav.
 – Razmerja med pragmatiko in drugimi jezikoslovnimi vedami (skladnjo, semantiko, semiotiko).
 – Dejavniki sporazumevanja (sporočevalec in naslovnik, sporočilo, kod, kontekst).
 – Jezikovna in sporazumevalna kompetenca.
 – Bühlerjeva teorija jezikovnega znamenja.
 – Funkcije sporočila.
 – Pomenske sestavine povedi.
 – Teorija govornih dejanj.
 – Neposredno sporočanje in poročani govor.
 – Griceve konverzacijske implikature.
 – Gricevo načelo sporazumevalnega sodelovanja in štiri maksime.
 – Leeecheva sporazumevalna načela.
 – Izražanje razmerja do sporočane vsebine.
 – Medkulturalna pragmatika in medkulturalno sporazumevanje.
 – Jezikovna etiketa in kultura govora.

Content (Syllabus outline):

--

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. J. L. AUSTIN, 1990: *Kako napravimo kaj z besedami*. Prev. B. Lešnik. Ljubljana: Založba ŠKUC: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
2. R. DIRVEN, VERSPOOR M., (eds.) 1998: *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins. (6. poglavje).
3. O. DUCROT, 1988: *Izrekanje in izrečeno*, Ljubljana: Založba Škuc, Znanstveni Inštitut Filozofske fakultete.
4. O. KUNST GNAMUŠ, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje. Komunikacijski model jezikovne vzgoje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
5. O. KUNST GNAMUŠ, 1981: *Pomenska podstava povedi*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
6. V. MIKOLIČ, 2004: Medkulturna pragmatika pri pouku slovenščine kot J2. *Jezik in slovstvo*. 3–4. Ljubljana.
7. J. TOPORIŠIČ, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja.
8. J. Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba I*cf.
9. R. ZADRAVEC - PEŠEC, 1994: *Pragmatično jezikoslovje: temeljni pojmi*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, Center za diskurzivne študije.

Cilji in kompetence:

Seznani študente:

- z razmerji med pragmatiko in drugimi jezikoslovnimi vedami,
- s pomenom jezikovne in komunikacijske kompetence,
- s funkcijami in pomenskimi sestavinami sporočila,
- z jezikovnimi in zunajjezikovnimi dejavniki sporazumevanja,
- s sporazumevalnimi načeli,
- z jezikovnokulturnimi vidiki medkulturnega sporazumevanja,
- z načeli jezikovne etikete in jezikovne kulture.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje Znanje in razumevanje:

Študenti:

- spoznajo teoretična izhodišča in definicije pragmatike, zavedajo se položaja pragmatike v jezikoslovju ter poznajo razmerje med pragmatiko in drugimi jezikoslovnimi vedami,
- aktivno uporabljajo terminologijo s področja pragmatike,
- razumejo razmerja med dejavniki sporazumevanja,
- znajo opredeliti funkcije jezikovnega znamenja,
- znajo definirati jezikovne funkcije in pomenske sestavine sporočila ter jih določiti v konkretnih besedilih,
- znajo opredeliti sestavine govornega dejanja in opredeliti vrste govornih dejanj v konkretnih besedilih,
- znajo pripraviti ustrezna pisna in govorna besedila glede na sporazumevalna načela,
- znajo jezikovno analizirati pisna in govorna besedila v odnosu do govornih dejanj,
- se zavedajo problematike jezikovne kulture in razumevanje:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti poleg teoretičnega vedenja obvadajo tudi praktično analizo besedil z vidika pragmatičnega jezikoslovja.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- predavanje;
- vaje: analiza avtentičnega gradiva (jezikovni korpus, avdio- ali videoposnetki);
- delo z avdio- in videoposnetki;
- seminarske predstavitve;
- aktivno sodelovanje.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) Assessment:

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenski knjižni jezik 1
--	---------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Drago Unuk, hab.: slovenski jezik

Jeziki /
Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

V predavanje in seminarje se vključujejo vpisani študenti na smeri Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost in .... Študijske obveznosti vseh študentov so: priprava, izdelava in predstavitev seminarskega dela iz poglobljenih vsebin ter uspešno opravljen preizkus znanja, ki se opravi z ustnim ali pisnim preverjanjem (izpit).

Prerequisites:

Vsebina:

- Pravorečje in pravopisje – teoretski okvir.
- Nauk o pisnih znamenjih. Pisava.
- Razmerje glas – črka: zapisovanje glasov in glasovna vrednost pisnih znamenj.
- Glasoslovje slovenskega jezika.
- Pravorečna in pravopisna norma. Pravila.
- Pravopisni principi in posebnosti slovenskega jezika.
- Praktične vaje iz pravorečja, vaje iz pravopisja.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Slovenski pravopis, 2003. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. Ustrezna poglavja.
- H. Tivadar, 2004: Fonetično-fonološke lastnosti samoglasnikov v sodobnem knjižnem jeziku. SR 52. 31– 48.
- J. Toporišič, 2004: Slovenska slovnica. Maribor: Založba Obzorja. Ustrezna poglavja.
- D. Unuk, 2003: Zlog v slovenskem jeziku. Ljubljana: Rokus. 7–28.
- A. Žele, 2004: Povedkovnik v slovenščini. Jezikoslovni zapiski 10. 33– 42.

Cilji:

Študenti teoretsko in praktično spoznajo glasovno in pisno podobo jezika. Usvojijo pravorečno in pravopisno normo (pravila) in ju funkcionalno

Objectives:

obvladajo. Slušni in artikulacijski pojavnosti določajo vidno (zapisovanje); zapisani pojavnosti določajo glasovno (govor).

--

Predvideni študijski rezultati:

Poglobljeno znanje in razumevanje pravopisne in pravorečne normativnosti. Izoblikovana predstava o razmerju glas – pisno znamenje. Aplikacija znanja in sposobnosti v stvarne sporazumevalne položaje.

- Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
- Sposobnost slušnega razlikovanja in izgovarjave glasov idr. fonetičnih pojavov.
  - Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in praktičnemu reševanju načrtovanih specifičnih vsebin. Metode slušne in artikulacijske fonetike. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo. Seminarske vaje.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

- seminarske vaje
- pisni izpit (izpit vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).

Delež (v %) /
Weight (in %)

25%

75 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

--

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

Seminarske vaje.
Pisni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Pridižni vzorci v starejšem slovenskem slovstvu
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

1. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig reformatorja Primoža Trubarja.
2. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Janeza Svetokriškega.
3. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridige Matije Trosta »Ena lepa inu pridna pridiga ...«.
4. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Rogerija Ljubljanskega (Mihaela Krammerja).
5. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig jezuita Jerneja Basarja.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Jože Rajhman, 1986: *Trubarjev svet*. Trst: Založništvo Tržaškega tiska, Ljubljana: ADIT.
Primož Trubar, 1996: *Catehismus s dveima islagama*. Faks. Ljubljana: DZS.
Janez Svetokriški, 1969: *Pridige*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Kondor; 111).
Janez Svetokriški, 1991: *Sacrum promptuarium Janeza Svetokriškega*. (Ur. Mirko Rupel). Koper: Lipa.
Valvasor in sodobniki: izbrano delo, 1971. (Ur. Jože Pogačnik idr.). Ljubljana: Mladinska knjiga.
Reformacijsko slovstvo: izbrano delo, 1971. (Ur. Jože Pogačnik). Ljubljana: Mladinska knjiga. (Naša beseda).

Cilji:

1. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig reformatorja Primoža Trubarja.
2. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Janeza Svetokriškega.
3. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridige Matije Trosta »Ena lepa inu pridna pridiga ...«.
4. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Rogerija Ljubljanskega (Mihaela Krammerja).
5. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig jezuita Jerneja Basarja.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Zmožnost in poznavanje stilne, idejne in motivno-tematske analize pridig reformatorja Primoža Trubarja, kapucina Janeza Svetokriškega, pridige Matije Trosta »Ena lepa inu pridna pridiga ...«, pridig kapucina Rogerija Ljubljanskega (Mihaela Krammerja) in jezuita Jerneja Basarja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Veščina interpretiranja ter stilne, idejne in motivno-tematske analize pridig ključnih avtorjev reformacije in baroka.

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- poučevanja: znanstvene metode: historična, formalnoanalitična metoda in poudarek na interpretacijski metodi;
- učenja: formalnologične metode – analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija
- seminarske vaje.

Načini ocenjevanja:

Pisni izpit.	50 %
Ustni izpit.	50 %

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:**Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Jih ni.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

Opravljenе seminarske vaje.
 Pisni izpit.
 Ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Course title:	Semantika
---	-----------

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Vrsta predmeta / Course type izbirni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	30				135	6

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina
	Vaje / Tutorial:	slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni pogojev.

Prerequisites:

Vsebina:

- Semantika v različnih jezikoslovnih pristopih (strukturalizem, praška šola, generativizem, kognitivizem).
- Semantika in semaziologija, onomaziologija, semiotika, skladnja, pragmatika.
- Semantika v luči tvorbenne teorije jezika.
- Skladnja in semantika stavčne logike.
- Denotacijska in reprezentacijska teorija pomena.
- Načelo sestavljenosti pomena jezikovnega izraza.
- Kategorizacija (aristotelovske kategorije, prototipi, družinska podobnost, teorija množic z zabrisanimi mejami – *fuzzy sets*).
- Pomenska razmerja (sinonimija, polisemija, homonimija, predpostavka, dvoumnost, nedoločnost).
- Polisemantične kategorije v oblikoslovju in skladnji.
- Semantično polje.
- Pomen in konceptualizacija v kognitivnem jezikoslovju (izkušenjski realizem).
- Upodabljanje in njegove razsežnosti.
- Kognitivna teorija metafore in metonimije.
- Definiranje pojmov v kognitivem jezikoslovju.
- Pragmatika kot teorija smiselne rabe jezika (teorija govornih dejanj, načela in implikature).

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. J. L. AUSTIN, 1990: *Kako napravimo kaj z besedami*. Prev. B. Lešnik. Ljubljana: ŠKUC: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
  2. A. BEĐKOWSKA -KOPCZYK, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenščini. Kognitivni pristop*. Prev. T. Jamnik. Ljubljana: Študentska založba. Izbrana poglavja.
  3. R. DIRVEN, M. VERSPOOR, (eds.) 1998: *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins. 2. in 6. poglavje.
  4. G. LAKOFF, 1998: *Sodobna teorija metafore*. V: *Kaj je metafora?* Prev. in ur. B. Kante. Ljubljana: Krtina. 271–325.
  5. G. LAKOFF, M. JOHNSON, 1980: *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
  6. J. LYONS, 1977: *Semantics I, II*. Cambridge: Cambridge University Press.
  7. E. KRŽIŠNIK, 2005: *Frazeologija v luči kulture*. V: *41. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. 67–81.
  8. J. SNOJ, 2004: *Tipologija slovarske večpomenskosti*. Ljubljana: ZRC SAZU.
  9. J. R. TAYLOR, 1989: *Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory*. Oxford: University Press.
- A. VIDOVIČ - MUHA, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje: govornica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Cilji in kompetence:

Seznani študente:

- z dojemanjem semantike v luči različnih jezikovnih metodologij,
- s semantično analizo konceptov in izrekov z vidika različnih metodoloških pristopov,
- z razmerji med pomenoslovjem in drugimi področji, ki se ukvarjajo s pomenskostjo,
- z razmerji med semantiko, skladnjo in pragmatiko,
- s kognitivno teorijo metafore,
- z načini konvencionalnega upodabljanja,
- z vlogo konteksta oz. konceptualnega okvira pri analizi jezikovnih izrazov,
- z razmerjem med konceptualizacijo in pomenom v luči kognitivnega jezikoslovja,
- pomenskostjo govornih dejanj.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti:

- se zavedajo različnih pristopov do semantike in semantične analize jezikovnih izrazov,
- razumejo in pravilno uporabljajo terminologijo s področja semantike,
- znajo razlikovati med različnimi pristopi do kategorizacije,
- razumejo vpliv konteksta na pomen posameznih konceptov,
- znajo opraviti semantično analizo jezikovnih izrazov z vidika sestavljivosti pomena,
- znajo določiti pomenska razmerja med jezikovnimi izrazi,
- znajo učinkovito uporabiti kognitivno teorijo metafore pri semantični obravnavi jezikovnih pojavov,
- znajo definirati konkretne in abstraktne koncepte na podlagi slovničnega gesla v SSKJ, frazeologije slovenskega jezika, pregovorov, leposlovnih besedil,
- znajo narediti semantično analizo slovničnih konstrukcij z vidika kognitivnega jezikoslovja,
- znajo analizirati govorna dejanja v luči kulturnega konteksta.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti poleg teoretičnega vedenja obvladajo tudi semantično analizo jezikovnih izrazov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predavanje; – diskusija; – vaje – analiza jezikovnega gradiva (SSKJ, SP, jezikovni korpus); – proučevanje primera; – seminarske predavitve; – aktivno sodelovanje.
--

--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

<ul style="list-style-type: none"> - Aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarjih: poročilo o poteku dela (gradivo, literatura); za empirični del – študija primera (analiza abstraktnega koncepta). - Seminarska vaja: predstavitev in oddaja analize. - Pisni izpit. 	<p>10 %</p> <p>20 %</p> <p>70 %</p>	<p>Type (examination, oral, coursework, project):</p>
--	--	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

A. Będkowska Kopczyk, 2009: Poučevanje slovenskega jezika za Poljake v kognitivnem pristopu: (izbrani vidiki). *Slavia centralis* 2/2, 75–88.

A. Będkowska Kopczyk, 2006: Prostor in čustva: (o dojetanju čustev s pomočjo prostorskih metafor). *Apokalipsa: revija za preboj v živo kulturo* 97/98/99, 327–352.

A. BĘDKOWSKA -KOPCZYK, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenščini. Kognitivni pristop*. Prev. T. Jamnik. Ljubljana: Študentska založba.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Slovenski knjižni jezik 3
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Pogojev ni.

Vsebina:

1. Opredelitev skladnje v sistemu jezikovnega opisa.
  2. Predmet raziskovanja.
  3. Skladnja:
    - besednih zvez: podrednih, prirednih, pristavčnih,
    - stavka: tipologija stavkov in stavčni členi,
    - povedi: enostavčne, pastavčne, večstavčne: pri-, pod- in soledne.
  4. Preneseni ali poročani govor.
  5. Upovedovanje.
- Besedni in stavčni red.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

- J. Dular, 1983: *Slogovne razsežnosti glagolske vezave v slovenščini. XIX. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana. 187–207.
 J. Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja*. Ljubljana: DZS.
 J. Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 487–691.
 A. Vidovič Muha, 1993: Breznikov jezikoslovni nazor v njegovi razpravi o besednem redu. *Slavistična revija* (41/4). 497–507.
 A. Žele, 2001: *Vežljivost v slovenskem knjižnem jeziku (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Cilji in kompetence:

Študenti:

- spoznajo teoretične pojme slovenske skladenjske teorije,
- spoznajo skladenjsko strukturo slovenskega jezika in različne postopke pri konstruiranju povedi,

uzavestijo pravine upovedovanja in možnosti skladenjskih modifikacij.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti znajo uporabiti teoretično znanje pri praktični skladenjski analizi.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Obvladovanje skladnje vpliva na sposobnost ubesediljenja, spretno izkoriščanje skladenjskih možnosti slovenščine ter korektno pravopisno in pomensko oblikovanje lastnih besedil in sposobnost ustrezne korekcije tujih besedil.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

- predavanje (verbalne metode: razlaganje, pojasnjevanje, diskusija)
- seminar (delo z besedili: analiziranje, sintetiziranje)

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

- pisni izpit
- ustni izpit (zagovor)
- seminarska naloga

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

	40 %	Type (examination, oral, coursework, project):
– ustni izpit (zagovor)	40 %	
– seminarska naloga	20 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Reaktualizacija besedilnih vzorcev v radijskih oglasih. *Jezikosl. zap.*, 2010, 16, št. 2, str. 131-142. [COBISS.SI-ID 32507949]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Pleteršnik's Dictionary : a relevant source for synchronic lexicological research. *Stud. Hist. Slov.*, 2010, letn. 10, št. 1, str. 247-258, tabele. [COBISS.SI-ID 1069445]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. Contemporary Slovene word-formation and its research perspectives. *Seulra'beu eo yeon'gu*, 2011, 16, [no.] 1, str. 111-124. [COBISS.SI-ID 18273544]

STRAMLJIČ BREZNIK, Irena. *Tvorjenke slovenskega jezika med slovarjem in besedilom*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 71). Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2010. 265 str., ilustr. ISBN 978-961-6656-50-4. [COBISS.SI-ID 65867265]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Slovenska književnost 19. in prve polovice 20. stoletja na Štajerskem
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:

- Pregled štajerskih avtorjev v slovenski književnosti 19. in prve polovice 20. stoletja ter njihova vloga v regionalnem in slovenskem kontekstu.
- Izbor štajerskih avtorjev iz posameznih obdobj slovenske književnosti 19. in prve polovice 20. stoletja ter interpretacija izbranih del z vidika regionalnih in nadregionalnih značilnosti na motivno-tematskem, idejnem, slogovnem in jezikovnem področju.
- Izbor štajerskih avtorjev upošteva umetniško vrednostni kriterij, zastopanost obdobj in literarnih vrst (Leopold Volkmer, Štefan Modrinjak, Stanko Vraz, Jakob Gomilšak, Božidar Borko, Božidar Flegarič, Janko Glazer, Rudolf Maister, Ksaver Meško, Stanko Majcen, Edvard Kocbek, Ivo Brnčič, Bratko Kreft, Ivan Potrč, Anton Ingolič, Stanko Kociper, Ruda Jurčec).

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ivan Macun, 1883: *Književna zgodovina Slovenskega Štajerja*. Gradec.
 Fran Petre, 1939: *Poizkus ilirizma pri Slovencih (1835–1849)*. Ljubljana: SM.
 Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS.
 Majda Potrata, 1994: *Pesništvo Leopolda Volkmerja*. Maribor: Kulturni forum.
 Franc Zadavec, 1999: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS
 Franc Zadavec (ur.), 1966: *Panonski zbornik*. Murska Sobota: Pomurska založba.

Cilji in kompetence:

Študentje se seznanijo s slovensko književnostjo 19. in prve polovice 20. stoletja na Štajerskem. Prepoznajo vlogo regionalnega konteksta v izbranih delih posameznih avtorjev na tematski, idejni in slogovni ravni in njihovo vlogo v slovenski književnosti.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študentje poznajo izbor temeljnih del iz slovenske književnosti 19. in prve polovice 20. stoletja na Štajerskem, regionalno vlogo konteksta v teh delih na idejni, motivno-tematski, jezikovni in slogovni ravni ter pomen te literature v slovenski književnosti.
 Študentje se usposobijo za interpretacijo in analizo regionalno pogojenih značilnosti literarnega dela.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Sposobnost analitičnega in sintetičnega mišljenja, opredelitve in rešitve problema.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje. Seminarske vaje.
 Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.
 Seminarske vaje.

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Ustni izpit.	80 %	Type (examination, oral, coursework, project):
Seminarske vaje.	20 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID 65327105]

ČEH STEGER, Jožica. Med avtobiografijo in avtobiografsko prozo : Cankarjevo Moje življenje in Majcnovo Detinstvo. V: KORON, Alenka (ur.), LEBEN, Andrej (ur.). *Avtobiografski diskurz : teorija in praksa avtobiografije v literarni vedi, humanistiki in družboslovju*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011, str. 235-246. [COBISS.SI-ID 18550792]

ČEH STEGER, Jožica. Pavlov prispevek k evropski recepciji Ivana Cankarja. V: GADÁNYI, Károly (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.). *Az igaz tanár üzenete : Pável Ágoston születésének 125. évfordulója tiszteletére : s tisztelettel ob 125. születésének 125. évfordulója tiszteletére : s tisztelettel ob 125. születésének 125. évfordulója tiszteletére*, (Bibliotheca Slavica

Savariensis, tom. 12). Szombathely: [s. n.], 2011, str. 35-46. [COBISS.SI-ID 18681864]
ČEH STEGER, Jožica. Vaški in mestni prostori v Potrčevi prozi. V: NOVAK-POPOV, Irena (ur.). *Vloge središča: konvergenca regij in kultur*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 21). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2010, str. 180-188. [COBISS.SI-ID 17904904]
ČEH STEGER, Jožica. Vstop Ivana Dornika v ekspresionistično paradigmo. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jul.-sep. 2009, letn. 57, št. 3, str. [438]-450. [COBISS.SI-ID 40409698]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Slovenska književnost do l. 1800
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Pogojev ni. **Prerequisites:**

Vsebina:

- Slovensko ljudsko slovstvo: pripovedništvo, pesništvo.
- Starejše slovstvo/pismenstvo: družbene razmere (naselitev Slovanov, pokristjanjevanje), pregled temeljnih spomenikov slovenskega srednjeveškega pismenstva: Brižinski spomeniki I, II, Stiški rokopis, Celovski ali Rateški rokopis, Černjejski (Beneškoslovenski) rokopis, srednjeveško slovstvo v latinščini in nemščini.
- Začetki slovenske književnosti: protestantska reformacija (Primož Trubar, Sebastjan Krelj, Jurij Dalmatin, Adam Bohorič ...), protireformacija (Tomaž Hren ...), poreformacijski rokopisi (Škofjeloški pasijon, Kalobški rokopis ...).

Barok in razsvetljenstvo: družbene razmere, slovenska nabožna književnost konec 17. in 18. stoletja, bukovištvo (Andrej Šuster Drabosnjak ...), akademije, posvetna literatura in književnost 17. in 18. stoletja (Janez Vajkard Valvasor, Janez Ludvik Schönleben, Marko Pohlin, Žiga Zois, Valentin Vodnik, Janez Damascen Dev, A. T. Linhart, Blaž Kumerdej, Jurij Japelj, Štefan Modrinjak ...).

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

Starejša slovenska nabožna književnost, 1997. (Izbral in spremna besedila napisal Igor Grdina). Ljubljana: DZS. (Klasje; 4).
Jože Koruza, 1991: *Slovstvene študije*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. Znanstveni inštitut.
Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS. 7–218.
Igor Grdina, 1999: *Od Brižinskih spomenikov do razsvetljenstva*. Maribor: Založba Obzorja.
Marija Stanonik, 1999: *Slovenska slovstvena folklor*. Ljubljana: DZS. (Klasje; 6).
Brižinski spomeniki: zbornik, 2004. (Ur. Jože Faganel, Darko Dolinar). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Marko Terseglav, 1987: *Ljudsko pesništvo*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon; 32).

Cilji in kompetence:

1. Slovensko ljudsko in starejše nabožno slovstvo.
2. Vpliv zgodovinskih razmer na razmah nabožnega pismenstva.
3. Posamezni spomeniki slovenskega srednjeveškega pismenstva in njihove bistvene značilnosti.
4. Poudarek na stilnih in idejnih značilnostih Brižinskih spomenikov I in II.
5. Latinska in nemška besedila, ki so nastala na slovenskem etničnem ozemlju.
6. Reformacijska in protireformacijska književnost.
7. Zgodovinske razmere v 17. in 18. stoletju.
8. Akademije na Slovenskem v 17. in 18. stoletju.
9. Bukovništvo (Andrej Šuster Drabosnjak ...).
10. Slovenska nabožna in posvetna književnost v času baroka.
11. Slovenska književnost razsvetljenstva s poudarkom na umetnem pesništvu in dramatiki.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Razumevanje vpliva zgodovinskih razmer na razmah nabožnega pismenstva.
2. Zmožnost ločitve slovenskega ljudskega in starejšega nabožnega slovstva.
3. Ločevanje posameznih spomenikov slovenskega srednjeveškega pismenstva in razumevanje njihovih bistvenih značilnosti s poudarkom na stilnih in idejnih značilnostih Brižinskih spomenikov I in II. Poznati je treba tudi latinska in nemška besedila, ki so nastala na slovenskem etničnem ozemlju.
4. Poznavanje in razumevanje reformacijske in protireformacijske književnosti.
5. Razumevanje vpliva zgodovinskih razmer na razmah slovenske književnosti, bukovništva in akademij v 17. in 18. stoletju.
6. Poznavanje in razumevanje slovenske nabožne in posvetne književnosti v času baroka in razsvetljenstva (proza, pesništvo in dramatika).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Poznavanje zgodovinskega konteksta na slovenskem etničnem ozemlju od naselitve Slovanov do l. 1800 v povezavi z anonimnim ljudskim ter nabožnim slovstvom/pismenstvom kakor tudi v povezavi z nabožno ter posvetno slovensko književnostjo temeljnih avtorjev posameznih obdobj (reformacije, protireformacije, baroka, razsvetljenstva).

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<p>Metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poučevanja: znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična in interpretacijska metoda; - učenja: formalnologične metode – analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija. 	
--	--

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit. Ustni izpit. Seminaraska naloga.	35 % 35 % 30%	Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOŠNJAK, Blanka. Diskurzivne prvine v izbranih Trubarjevih predgovorih in pismih. *Slavia Centralis*, 2008, letn. 1, št. 1, str. 63-72. [COBISS.SI-ID 16836872]

BOŠNJAK, Blanka. Vodnikovo prozno delo. *Jez. slovst. (Tisk. izd.)*. [Tiskana izd.], 2010, letn. 55, št. 1/2, str. 61-75. [COBISS.SI-ID 43842402]

BOŠNJAK, Blanka. Kratka potopisna besedila Prežihovega Voranca = The short travelogue texts of Prežihov Voranc. V: BOROVNIK, Silvija (ur.). [*Novi pogledi na Prežihovega Voranca*], (Jezik in slovstvo, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, str. 63-76. [COBISS.SI-ID 18431240]

BOŠNJAK, Blanka. Tematizacija nasilja v izbrani sodobni slovenski kratki prozi. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2010, letn. 58, št. 4, str. 475-487. [COBISS.SI-ID 44404834]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Slovenska književnost v Avstriji
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

Pregled in analiza novejšje slovenske književnosti, ki je nastajala v Avstriji po letu 1950. Značilnosti in pomen literarne revije Mladje. Analiza temeljnih razvojnih smeri v slovenski prozi (Mesner, Lipuš, Hudl, Ošlak, Detela), poeziji (Januš, Haderlap, Lipuš, Hafner, Merlak idr.) in dramatik (Lipuš, Mesner, Hudl). Literarne vrste, jezikovno-slogovne značilnosti.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

Silvija Borovnik, 1998: *Študije in drobiž*. Ravne na Koroškem: Založba Voranc.
 - - 1997: Humor, ironija in groteska v delih Janka Messnerja. *Slavistična revija*, Zdravčev zbornik, 1-2.
 - - 2000: Patologija slovenske vasi, nasilje verske institucije in arheologija besede v Lipuševi prozi. *Slavistična revija*, 2.
 Reginald Vospornik, Pavle Zablatnik, Erik Prunč, Florjan Lipuš (ur.), 1985: *Slovenska beseda na Koroškem / Das slowenische Wort in Karnten. Pismenstvo in slovstvo od začetkov do danes*. Wien: Osterreichischer Bundesverlag.

Cilji in kompetence:

Spoznavanje razvoja in značilnosti sodobne slovenske književnosti, ki se je oblikovala in še nastaja v Avstriji. Književnost koroških Slovencev, pa tudi tistih, ki so se v Avstrijo izselili iz osebnih ali političnih razlogov. Kriterij za obravnavo so dela, ki so napisana v slovenščini.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Poznavanje slovenske književnosti zunaj meja Slovenije.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminar.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

100 %

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOROVNIK, Silvija. Znani, neznani Prežihov Voranc = The known, the unknown Prežihov Voranc. V: BOROVNIK, Silvija (ur.). *[Novi pogledi na Prežihovega Voranca]*, (Jezik in slovstvo, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, str. 17-32. [COBISS.SI-ID 18433032]

BOROVNIK, Silvija. Avstrijska književnost v Sloveniji in slovenska v Avstriji. *Glas. Slov. matice*, 2011, letn. 33, str. 117-122. [COBISS.SI-ID 18691080]

BOROVNIK, Silvija. Marica Nadlišek Bartol in njeno literarno delo = Marica Nadlišek Bartol und ihr literarisches Werk. *Slavia Centralis*, 2011, letn. 4, št. 2, str. 94-102. [COBISS.SI-ID 18803464]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Pregled slovenske dialektologije
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Mihaela Koletnik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages: Predavanja / Lectures: slovenščina
 Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Prerequisites:

Vsebina:

1. Dialektologija kot jezikoslovna veda.
2. Narečja kot eden posebnih sestavov slovenskega jezika.
3. Razčlenjenost (diferenciacija) slovenskih narečij.
4. Raziskovalci slovenskih narečij.
5. Klasifikacija in pregled slovenskih narečij.
6. Sinhroni opis narečnih skupin, narečij in govorov.
7. Ugotavljanje soodnosov med narečnim in knjižnim sistemom.
8. Vloga in pomen narečij v procesu globalizacije.
9. Razvoj vokalnega in prozodičnega sistema v slovenskem jeziku.
10. Analiza vokalizma in prozodije v narečjih

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

Mihaela KOLETNIK, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD Maribor. Zora 12.
 Tine LOGAR, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ur. Carmen Kenda Jež. Ljubljana: SAZU.
 Fran RAMOVŠ, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika VII, Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
 – – , 1936: *Kratka zgodovina slovenskega jezika*. Ljubljana: Akademsko založba.
 – – , 1950: Relativna kronologija slovenskih akcentskih pojavov. *Slavistična revija III*. 16–22.
 Jakob RIGLER, 1967: Pregled osnovnih razvojnih etap v slovenskem vokalizmu. *Slavistična revija XV/1–2*. 129–152.
 Zinka ZORKO, 1995 : *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum.

Cilji in kompetence:

1. Poznavanje narečij kot posebnih sestavov slovenskega jezika.
2. Spoznavanje diahronih razsežnosti jezikovnih pojavov in pojmovanje jezika kot hierarhično urejenega sestava.
3. Spoznavanje zgodovinskega razvoja kot pogoj za razumevanje sistemskih zakonitosti knjižnega jezika.
4. Uzaveščanje o zemljepisni razčlenjenosti slovenskega jezika v celotnem narodnostnem prostoru.
5. Študij fonološke, morfološke, skladenjske in besedoslovne ravnine po posameznih narečnih skupinah.
6. Spoznavanje pomena in nove vloge narečij v procesu globalizacije kot pomembnega dela naše identitete.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje:

- znajo prepoznati narečje kot posebni sestav slovenskega jezika;
- razumejo in prepoznajo najstarejše glasoslovne, kvantitativne, kvalitativne in intonacijske spremembe od praslovanščine do danes;
- usvojijo temeljne narečjeslovne termine;
- obravnavana narečja znajo analizirati na vseh jezikovnih ravninah;
- znajo transkribirati narečna besedila;
- znajo sinhrono opisati in analizirati svoje narečje;
- usvojijo metodo zbiranja narečnega gradiva na terenu;
- znajo ugotoviti soodnose med narečnim in knjižnim sistemom.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti poleg teoretičnega vedenja obvladajo tudi metodo terenskega anketiranja; zbrane podatke znajo transkribirati in analizirati.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, metoda dela z besedilom, metoda dela z avdio- in videoposnetki, metoda anketiranja.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju.	10 %	Type (examination, oral, coursework, project):
Seminarska naloga.	20 %	
Pisni izpit.	70 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KOLETNIK, Mihaela. Prekmursko lončarsko izrazje. *Zb. soboš. muz.*, 2009, [Št.] 13-14, str. 7-21. [COBISS.SI-ID 17426696]
2. KOLETNIK, Mihaela. Traces of interlingual contacts in Prekmurje agricultural terminology. *Dialectologia*, 2010, 4, str. 47-66, ilustr. <http://www.publicacions.ub.es/revistes/dialectologia4/>. [COBISS.SI-ID 17428232]
3. KOLETNIK, Mihaela. Prekmurje agricultural terminology in the Dolinsko region. *Slavia Centralis*, 2010, letn. 3, št. 1, str. 18-34, ilustr. [COBISS.SI-ID 252026880]
4. KOLETNIK, Mihaela. *Slovenskogoriško narečje*, (Zbirka Zora, 12). Maribor: Slavistično društvo, 2001. 323 str., zvd. ISBN 961-6320-04-1. [COBISS.SI-ID 46421761]
5. KOLETNIK, Mihaela. *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 60). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2008. 258 str., ilustr. ISBN 978-961-6656-28-3. [COBISS.SI-ID 61907201]

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska proza na prelomu novega tisočletja
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lecture:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja in seminar se ustavljajo ob nekaterih osrednjih dosežkih sodobne slovenske proze na prelomu 20. stoletja, ob njih pa nakazujejo značilnosti tega obdobja z duhovnimi in literarnosmernimi spremembami, ki se odražajo v najvidnejših delih osemdesetih in devetdesetih let. Pri tem so upoštevani avtorji in avtorice, ki sodijo že v klasiko slovenske proze dvajsetega stoletja (Marjan Rožanc, Drago Jančar, Marjan Tomšič, Branko Gradišnik, Andrej Blatnik, Jani Virk, Marjeta Novak Kajzer, Berta Bojetu, Vlado Žabot, Feri Lainšček, Brina Svit in nekateri drugi).

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
– –, 2001: *Slovenska književnost III.* Ur. Jože Pogačnik. Ljubljana: DZS.
Helga Glušič, 2002: *Slovenska pripovedna proza v drugi polovici 20. stoletja.* Ljubljana: Slovenska matica.
Boris Paternu, 1993: *Razpotja slovenske proze.* Novo mesto: Dolenjska založba.
Franc Zadavec, 1997 in 2002: *Slovenski roman 20. stoletja.* Murska Sobota: Pomurska založba (1.in2.del).
Alojzija Zupan Sosič, 2003: *Zavetje zgodbe.* Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.

Cilji:

Pregled in analiza novelistike in romana sodobnih slovenskih avtorjev in avtoric. Poudarjanje jezikovno-slogovnih in žanrskih posebnosti. Poznavanje novejšje slovenske literarne zgodovine, zvrsti in slogov.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Pregledno znanje o tokovih v novejši slovenski književnosti na prelomu tisočletja.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarske vaje.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**

Ustni izpit.

Delež (v %) /

Weight (in %)

100 %

Assessment:**Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Jih ni.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

Ustni izpit, seminarske vaje.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenski jezikoslovci, slovničarji in slovaropisci
Course title:	

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type izbirni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Melita Zemljak Jontes, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina
	Vaje / Tutorial:	slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Pogojev ni.

Prerequisites:

Vsebina:

- Jezikoslovno razmišljanje slovenskih protestantskih piscev (Trubarja, Krelja in Dalmatina), Bohoričeva slovnica in slovaropisni začetki v 16. stoletju.
- A. da Sommaripa (17. stoletje) in avtorji rokopisnih slovarjev: M. Kastelec, G. Vorenc, Hipolit, I. A. Apostel (konec 17. in 18. stoletje).
- Slovničarji in slovaropisci iz druge polovice 18. stoletja: M. Pohlin, O. Gutsman, M. Zagajšek in I. Ž. Popovič.
- Pomembnejši jezikoslovci, slovničarji in slovaropisci 19. stoletja: J. Kopitar, V. Vodnik, L. Šmigoc, P. Dajnko, F. S. Metelko, U. Jarnik, A. Murko, M. Majar, A. Janežič, F. Levstik, I. Navratil, M. Cigale, F. Miklošič, J. Šuman, M. Valjavec, V. Oblak, M. Pleteršnik, S. Škrabec, ki je deloval konec 19. in na začetku 20. stoletja.
- Jezikoslovci, slovničarji in slovaropisci iz prve polovice 20. stoletja: A. Breznik, J. Glonar, avtorji slovnice 1940–1956 (A. Bajec, M. Rupel, R. Kolarič, J. Šolar), R. Nahtigal, F. Ramovš.
- Slovaropisno delo J. Tominška in F. Bezlaja, priprava Slovarja slovenskega knjižnega jezika ter jezikoslovno delo J. Toporišiča.
- Pregled razvoja slovenskega slovničarstva in obravnava različnih tipov slovnice (glede na vsebino, metodologijo obravnave jezikoslovne tematike,

Content (Syllabus outline):

vplivnost uveljavljenih jezikoslovnih smeri, odvisnost od tujih zgledov, navezanost na tradicijo itd.).

- Pregled razvoja slovenskega slovaropisja in obravnava različnih tipov slovarjev (glede na slovarsko zvrst, obseg, izvor in aktualnost zajetega besedja, slovnično in pomensko informativnost, odvisnost od tujih zgledov, navezanost na tradicijo itd.).
- Obravnava izbranih vzorcev iz slovnice, slovarjev in jezikoslovnih razprav.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- M. Orožen, 2003: *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor: Zora 26.
- A. Breznik, 1926: Slovenski slovarji, *Razprave Znanstvenega društva za humanistične vede III*. Ljubljana. 110–174.
- A. Breznik, 1938: Iz zgodovine novejših slovarjev. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 33. 17–32, 87–98, 147–165.
- A. Vidovič Muha, 1998: Slovnice slovenskega jezika, *Enciklopedija Slovenije* 12. Ljubljana: Mladinska knjiga. 79–81.
- J. Toporišič, 1987: *Portreti – razgledi – presoje*. Maribor.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je:

- seznaniti študente z najpomembnejšimi slovenskimi jezikoslovcji, slovničarji in slovaropisci ter z njihovimi delovnimi dosežki,
  - seznaniti jih z različnimi tipi slovnice in slovarjev in
  - pokazati na odvisnost jezikoslovnih del od aktualnih jezikoslovnih smeri,
  - dati znanje o razvojnem spreminjanju slovnične strukture jezika in besedišča,
- vplivati na oblikovanje jezikovnega zavedanja in pripadnosti.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- izkazati znanje o najpomembnejših slovenskih jezikoslovcji, slovničarjih in slovaropiscih ter o njihovih delih,
- posredovati znanje o razvojnem spreminjanju slovnične strukture jezika in besedišča,
- predstaviti in razložiti različne tipe slovarjev in slovnice ter njihovo odvisnost od znotraj- in zunajjezikovnih dejavnikov,
- najti informacije, posredovane v slovarskem jeziku,
- presojati o nujnosti novih slovničnih in slovarskih opisov razvijajočega se in spremenljivega knjižnega jezika.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- spretnost komuniciranja (pisno izražanje pri pisnem izpitu, ustno izražanje pri seminarskih vajah),
- uporaba informacijske tehnologije (iskanje informacij na svetovnem spletu),
- reševanje problemov (ugotavljanje informativnosti slovarskih sestavkov ter slovničnih shem),
- delo v skupini (pri seminarskih vajah).

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
  - seminar,
  - seminarske vaje,
- domače naloge.

Learning and teaching methods:

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) Assessment:

<ul style="list-style-type: none"> • aktivno sodelovanje pri predavanjih, • seminarske vaje, • domače naloge, • pisni izpit. 	<ul style="list-style-type: none"> • 10 % • 20 % • 20 % • 50 % 	Type (examination, oral, coursework, project):
--	--	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

ZEMPLJAK JONTES, Melita. Narečne značilnosti v izbranih besedilih Božidarja Raiča. *Čas. zgod. narodop.*, 2008, letn. 79 = n.v. 44, št. 1/2, str. 179-205. [COBISS.SI-ID 16132872]

ZEMPLJAK JONTES, Melita. Jurij Dalmatin - govorec in pisec (tudi) posavskega narečja. *Stati inu obstati*, 2011, [Št.] 13/14, str. 80-97. [COBISS.SI-ID 18769928]

ZEMPLJAK JONTES, Melita. *Trajanje glasov štajerskega zabukovškega govora : instrumentalno-slušna analiza*, (Zbirka Zora, št. 30). Maribor: Slavistično društvo, 2004. 343 str., ilustr. ISBN 961-6320-24-6. [COBISS.SI-ID 53888001]

ČERNELIČ KROŠELJ, Alenka, PAHOR, Daša, ZEMPLJAK JONTES, Melita. *Adam Bohorič, Jurij Dalmatin in Krško = [Adam Bohorič, Jurij Dalmatin and Krško]*, (Zbirka K mestu K., št. 4). Krško: Valvasorjev raziskovalni center: = Valvasor's Research Centre, 2006. 99 str., ilustr. ISBN 961-91303-3-2. [COBISS.SI-ID 226772480]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Slovenščina in južnoslovanski jeziki
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	<input type="text" value="slovenščina"/>
	Vaje / Tutorial:	<input type="text" value="slovenščina"/>

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

1. Delitev slovanskih jezikov.
  2. Vzhodna in zahodna veja južnoslovanskih jezikov.
  3. Obrobne izoglose s severnoslovanskimi jeziki.
  4. Jugoslavizmi v osrednjih slovaških govorih.
  5. Knjižni jeziki in narečne izoglose.
  6. Slovensko-kajkavsko-čakavske izoglose.
  7. Izoglose balkanske jezikovne zveze.
- Bolgarsko-makedonsko-torlaški trikotnik.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

- A. E. Suprun, 1989: *Vvedenie v slavjanskuju filologiju*. Minsk: Vyšejšaja škola.
Prasłowianszczyzna i jej rozpad 1998. Warszawa: Wydawnictwo Energeia.
R. Nahtigal, 1952: *Slovanski jeziki*. Ljubljana: DZS.
R. O. Richards, 2003: *The Pannonian Slavic Dialect of the Common Slavic Proto-Language: The View from Old Hungarian*. Los Angeles: University of California.
M. L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
M. Lončarič, 1996: *Kajkavsko narječje*. Zagreb: Školska knjiga.
G. A. Cyhun, 1981: *Tipologičeskie problemy balkanoslavjanskogo jazykovogo areala*. Minsk: Nauka i tehnika.
H. Dalewska-Gren, 1997: *Jezyki slowianskie*. Warszawa: PWN.

Cilji in kompetence:

Predmet ima za cilj predstaviti slovenščino v podobnostih in posebnostih nasproti drugim južnoslovanskim jezikom v celoti ter posamično. Predavanja podajajo zapletena razmerja med južnoslovanskimi jeziki na knjižni in narečni ravni.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Po opravljenem izpitu bo študent tipološko, genetično in zemljepisno poglobljeno dojemal posebnosti južnoslovanskih pa tudi drugih slovanskih in neslovanskih jezikov, zmožen bo brati in uporabljati nadaljnjo strokovno in znanstveno literaturo z obravnavanega področja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Pridobljeno znanje je nujna podlaga za študij narečnih izoglos, ki se ne skladajo povsem z uradnimi mejami knjižnih jezikov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

predavanja, seminar, seminarske vaje in domače naloge

Learning and teaching methods:

--

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Načini ocenjevanja:

- aktivno sodelovanje pri predavanjih
- seminarske vaje
- domače naloge
- pisni izpit

10 %
20 %
20 %
50 %

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. ULČNIK, Natalija. Imre Agustič v slovenski in tuji literaturi z vidika različnega vrednotenja njegovega delovanja. *Riječ*, 2008, god. 14, sv. 2, str. 251-264. [COBISS.SI-ID 16131336]
2. ULČNIK, Natalija. Vpliv Augustičeve publicistične dejavnosti na razvoj knjižne prekmurščine. *Slov. jez.*, 2009, 7, str. 61-76. [COBISS.SI-ID 16916232]
3. ULČNIK, Natalija. Slovarsko gradivo Ftičarjevega romana *Za nápršnjek vedrine*. *Slavia Centralis*, 2010, letn. 3, št. 2, str. 125-137. [COBISS.SI-ID 17905416]
4. ULČNIK, Natalija. Slomškove Drobotnice. *Stud. Hist. Slov.*, 2010, letn. 10, št. 2/3, str. 683-703, ilustr. [COBISS.SI-ID 1065349]
5. ULČNIK, Natalija. *Začetki prekmurskega časopisja : besedje Agustičevega časopisa Prijatelj*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 67). V Mariboru: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2009. 410 str., ilustr., tabele. ISBN 978-961-6656-40-5. [COBISS.SI-ID 64082689]

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Sodobne slovenske dramatičarke
--	--------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja prinašajo pregled in analizo dramskih del, ki so jih napisale in jih še pišejo sodobne slovenske dramatičarke. Teh je bilo v zgodovini v primerjavi z njihovimi moškimi kolegi manj, njihova dela pa so pogosto ostajala tudi prezrta. Predavanja skušajo korigirati ustaljeno sliko in osvetliti dramsko delo dramatičark ter pokazati na njihovo vlogo v sodobnem slovenskem gledališču. Poudarjajo slogovne in žanrske posebnosti njihovih del ter jih umeščajo v sobesedilo novejših slovenske literarne zgodovine.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 2005: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20.stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Andrej Inkret, 1986: *Drama in gledališče*. Ljubljana: DZS.
Taras Kermauner, 1983: *Drama, gledališče in družba*. Ljubljana: Slovenska matica.
Denis Poniž, 1996: *Anatomija dramskega besedila*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
– –, 1997 (ur.): *Postmoderna in sodobna slovenska dramatika. Zbornik dramaturških razprav*. Ljubljana: AGRFT.
– –, 2005 (ur.): *Dramatična in teatralična devetdeseta? Zbornik dramaturških razprav o slovenski dramatiki in gledališču v devetdesetih letih prejšnjega stoletja*. Ljubljana: AGRFT.
Peter Szondi, 2000: *Teorija sodobne drame 1880–1950*. Ljubljana: MGL.

Cilji:

Spoznavanje del sodobnih slovenskih dramatičark, njihovo umeščanje v sodobno slovensko literarno zgodovino.
Osrednje teme in motivi, literarni slogi in žanri.
Razmerje do tematizacije ženskega v dramah, ki jih pišejo slovenske dramatičarke.
Spoznavanje družbenozgodovinskih okoliščin, v

Objectives:

katerih se je oblikovalo njihovo literarno delo.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Poznavanje modernih tokov v sodobni slovenski literarni zgodovini, tudi z ozirom na spolne identitete.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja. Seminar.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.
Seminarska naloga.

Delež (v %) /
Weight (in %)

70 %
30%

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Ustni izpit. Seminarska naloga.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Course title:	Stara cerkvena slovanščina
---	----------------------------

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15				60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Marko Jesenšek, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina
	Vaje / Tutorial:	slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Srednješolsko znanje slovenske slovnice.	
--	--

Vsebina:

1. Od indoevropsčine do praslovanščine.
  2. Narečna diferenciacija praslovanščine.
  3. Nastanek stare cerkvene slovanščine in njena jezikovna osnova.
  4. Poimenovanje prvega slovanskega knjižnega jezika.
  5. Periodizacija starocerkvenoslovanskega in cerkvenoslovanskega jezika in književnosti.
  6. Glagolska in cirilska azbuka.
  7. Glasoslovje, oblikoglasni pojavi.
  8. Slovniške kategorije in besedne vrste.
  9. Paradigmatika pregibnih besednih vrst.
  10. Oblikoskladje in besedotvorje.
- Značilnosti leksike, grecizmi in druge izposojenke.

Content (Syllabus outline):

--

Temeljni literatura in viri / Readings:

- R. Nahtigal, 1952: *Slovanski jeziki*. Ljubljana: DZS.
- A. E. Suprun, 1989: *Vvedenie v slavjanskuju filologiju*. Minsk: Vyšejšaja škola.
- Jazyki mira. Slavjanske jazyki*, 2005: Moskva: Academia.
- V. Babič, 2003: *Učbenik stare cerkvene slovanščine*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.
- S. Damjanović, 2000: *Staroslavenski glasovi i oblici*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- H. G. Lunt, 2001: *Old Church Slavonic Grammar*. Berlin – New York: Mouton de Gruyter.
- M. N. Ševeleva, 1997: *Staroslavjanskij jazyk*. Moskva: Dialog-MGU.

Cilji in kompetence:

Predmet ima za cilj predstaviti staro cerkveno slovanščino kot osnovo za nadaljnje proučevanje zgodovinske slovnice slovenskega in drugih slovanskih jezikov. Predavanja podajajo strukturo stare cerkvene slovanščine, izpričane v spomenikih raznih slovanskih redakcij.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Po opravljenem izpitu bo študent zgodovinsko poglobljeno dojemal posebnosti drugih slovanskih pa tudi indoevropskih jezikov, zmožen bo brati in uporabljati nadaljnjo strokovno in znanstveno literaturo z obravnavanega področja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Pridobljeno znanje je nujna podlaga za študij slovenskih narečij, pri knjižnem jeziku pa za strokovno soočanje tako z najstarejšimi in starejšimi spomeniki kakor s sinhrono nerazložljivimi pojavi v sodobnem govoru in besedilih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

predavanja, seminar, seminarske vaje in domače naloge

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

– aktivno sodelovanje pri predavanjih
– seminarske vaje
– domače naloge
– pisni izpit

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
– aktivno sodelovanje pri predavanjih	10 %	
– seminarske vaje	20 %	
– domače naloge	20 %	
– pisni izpit	50 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. JESENŠEK, Marko. Slovene standard language between the centre and the periphery. *Stud. slav. Acad. Sci. Hung. = Studia Slavica Hung.*, 2010, vol. 55, no. 2, str. 279-287, doi: [10.1556/SSlav.55.2010.2.13](https://doi.org/10.1556/SSlav.55.2010.2.13). [COBISS.SI-ID 18070280]
2. JESENŠEK, Marko. Dvojnični razvoj slovenskega jezika v alpskem in panonskem jezikovnem okolju = The Slovene language duality development in the Alpine and Pannonian linguistic environment. *Stud. slav. (Ostrava)*, 2011, 15, str. 193-201. [COBISS.SI-ID 18847240]
3. JESENŠEK, Marko. *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków: Universitas, 2005. 365 str. ISBN 83-242-0577-2. [COBISS.SI-ID 13984520]
4. JESENŠEK, Marko. *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*, (Zora, 33). Maribor: Slavistično društvo, 2005. 235 str. ISBN 961-6320-27-0. [COBISS.SI-ID 55373057]
5. JESENŠEK, Marko. *Prekmuriana : fejezetek a szlovén nyelv történetéből*, (Opera Slavica Budapestinensia, Linguae Slavicae). Budapest: Balassi kiadó, cop. 2010. 229 str. ISBN 978-963-506-846-3. [COBISS.SI-ID 18293000]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS**Predmet:** Stilni in idejni tokovi v slovenski književnosti do romantike**Course title:**

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type izbirni**Univerzitetna koda predmeta / University course code:** X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Izr. prof. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost**Jeziki / Languages:** Predavanja / Lectures: slovenščina

Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:****Vsebina:**

1. Stilni in idejni tokovi na slovenskem etničnem ozemlju v srednjeveškem slovenskem slovstvu, v času reformacije in protireformacije, v nabožni in posvetni književnosti znotraj obdobja baroka ter razsvetljenstva v pesništvu, pripovedništvu in dramatiki.
2. Stilni in idejni tokovi v književnosti na slovenskem etničnem ozemlju v času predromantike.

Content (Syllabus outline):**Temeljni literatura in viri / Readings:**

Obdobja 1, 1979: Obdobje razsvetljenstva v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del).

Obdobja 6, 1984: 16. stoletje v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del).

Obdobja 9, 1987: Obdobje baroka v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del).

Obdobja 10, 1988: Srednji vek v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del).

Janka Kos, 1987: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske

fakultete: Partizanska knjiga. 5-52.

Janka Kos, 1987: *Predromantika*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon; 31).

Cilji in kompetence:

1. Stilni in idejni tokovi v srednjeveškem slovenskem slovstvu.
2. Stilni in idejni tokovi v času reformacije in protireformacije na slovenskem etničnem ozemlju.
3. Stilni in idejni tokovi v nabožni in posvetni književnosti na slovenskem etničnem ozemlju v obdobju baroka.
4. Stilni in idejni tokovi v pesništvu, pripovedništvu in dramatiki na slovenskem etničnem ozemlju v obdobju razsvetljenstva.
5. Stilni in idejni tokovi v književnosti na slovenskem etničnem ozemlju v času predromantike.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Poznavanje in razumevanje stilnih in idejnih tokov na slovenskem etničnem ozemlju v srednjeveškem slovenskem slovstvu, v času reformacije in protireformacije, v nabožni in posvetni književnosti znotraj obdobja baroka ter razsvetljenstva v pesništvu, pripovedništvu in dramatiki.
2. Poznavanje in razumevanje stilnega ter idejnega predromantičnega toka v slovenski književnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost poznavanja in razumevanja različnih stilnih ter idejnih tokov v slovenski književnosti do romantike.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- poučevanja: A. znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična in interpretacijska metoda. B. filozofske metode: duhovnozgodovinska metoda.

učenja: formalnologične metode - analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Pisni izpit.
Ustni izpit.

50 %
50 %

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOŠNJAK, Blanka. Diskurzivne prvine v izbranih Trubarjevih predgovorih in pismih. *Slavia*

Centralis, 2008, letn. 1, št. 1, str. 63-72. [COBISS.SI-ID 16836872]

BOŠNJAK, Blanka. Vodnikovo prozno delo. *Jez. slovst. (Tisk. izd.)*. [Tiskana izd.], 2010, letn. 55, št. 1/2, str. 61-75. [COBISS.SI-ID 43842402]

BOŠNJAK, Blanka. Kratka potopisna besedila Prežihovega Voranca = The short travelogue texts of Prežihov Voranc. V: BOROVIK, Silvija (ur.). [*Novi pogledi na Prežihovega Voranca*], (Jezik in slovstvo, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, str. 63-76. [COBISS.SI-ID 18431240]

BOŠNJAK, Blanka. Tematizacija nasilja v izbrani sodobni slovenski kratki prozi. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2010, letn. 58, št. 4, str. 475-487. [COBISS.SI-ID 44404834]

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Tema ženske v sodobni slovenski književnosti
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja in seminarske vaje se ukvarjajo s temo ženske v delih sodobnih slovenskih avtorjev in avtoric. Obravnavajo nekatera najvidnejša dela s področja proze, poezije in dramatike. Kažejo na razliko v dojetanju in predstavljanju ženske v delih avtorjev in avtoric, obenem pa opozarjajo tudi na to, kako se je vloga ženske v družbenozgodovinskem okviru spreminjala in kako je temu ustrezno odsevala tudi v književnosti. Analiza na osnovi del S. Makarovič, N. Maurer, D. Jančarja, B. Bojetu, M. N. Kajzer, M. Novak, B. Svit, R. Šeliga, I. Svetine, D. Potočnjak in nekaterih drugih.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
—, 2005: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20.stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
—, 2001: *Slovenska književnost III*. Ur. Jože Pogačnik. Ljubljana: DZS.
Alojzija Zupan Sosič, 2003: *Zavetje zgodbe. Sodobni slovenski roman ob koncu stoletja*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.
Tomo Virk, 1997: *Tekst in kontekst: eseji o sodobni slovenski prozi*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.

Cilji:

Objectives:

Spoznavanje sodobnih slovenskih literarnih besedil z ozirom na tematizacijo ženskega. Analiza značilnih tem, motivov, primerjava z nekaterimi besedili iz starejših obdobj.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarske vaje.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni izpit.	100 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Ustni izpit. Seminarske vaje.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Teoretične osnove slovenistike
Course title:	

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15				60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	<input type="text" value="slovenščina"/>
	Vaje / Tutorial:	<input type="text" value="slovenščina"/>

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

<input type="text" value="Jih ni."/>	<input type="text"/>
--------------------------------------	----------------------

Vsebina:

Razmejitev izrazov filologija, slovanska filologija, slavistika, slovenistika, jezikoslovje.
Delitev lingvistike, predmet lingvističnega preučevanja, različne klasifikacije jezikov.
Jezikoslovje in njegove smeri skozi stoletja.
Slovensko jezikoslovje na ustanovah v Sloveniji in po svetu.
Ravnine jezikovnega sistema in vede, ki jih preučujejo.
Tipi slovnice in najpomembnejše slovnice slovenskega jezika.
Tipi slovarjev in najpomembnejši slovarji slovenskega jezika s posebnim poudarkom na Slovarju slovenskega knjižnega jezika.
Pravopisi slovenskega jezika s posebnim poudarkom na veljavnem pravopisu.
Pisave in njihov razvoj s posebnim poudarkom na vrstah pisav v zgodovini slovenskega knjižnega jezika.
Pomembnejša slovenska periodika.
Izbrane monografije in pomembnejši prispevki za posamezne jezikovne ravnine.
Študijski obiski knjižnic. Iskanje in uporaba gradiva v (računalniških) katalogih s programi, ki

Content (Syllabus outline):

<input type="text"/>
----

jih uporabljajo slovenske knjižnice.
Navajanje virov in literature.
Pisanje in predstavitev strokovnega besedila
(seminarska vaja).

Temeljni literatura in viri / Readings:

Lucijan BRATUŠ, 1998: Črke v slovenskih rokopisih in tiskih od Brižinskih spomenikov do danes. Maribor: *Dajnkov zbornik*, Zora 3. 339–350.
Marija GOLDEN, 1996: *O jeziku in jezikoslovju*. Ljubljana: Oddelek za primerjalno splošno jezikoslovje. 21–95.
Miran HLADNIK, 1994: *Praktični spisovnik ali šola strokovnega ubesedovanja*. Ljubljana: samozaložba, 126–140.
Milka IVIČ, 1963: *Pravci u lingvistici*. Ljubljana: DZS.
Rajko NAHTIGAL, 1949: *Uvod v slovansko filologijo*. Ljubljana: Humanistični oddelek Filozofske fakultete.
Jože TOPORIŠIČ, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. (pregledno)
Jože TOPORIŠIČ, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba. (pregledno)

Cilji in kompetence:

Študentje usvojijo osnovne jezikoslovne izraze, pridobijo okvirno orientacijo v predmetu, spoznajo temeljno študijsko literaturo. Seznanijo se z raziskovalno organiziranostjo slovenskega jezika danes – na ustanovah v Sloveniji in po svetu, z znanstvenim in s strokovnim tiskom, tudi v pomembnejši slovenski periodiki. Usvojijo tehniko iskanja in uporabe gradiva v (računalniških) katalogih s programi, ki jih uporabljajo slovenske knjižnice. Študentje se naučijo pisanja in predstavitve strokovnega besedila (seminarska vaja).

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študentje poznajo osnovne jezikoslovne izraze, imajo okvirno orientacijo v predmetu, poznajo temeljno študijsko literaturo. Seznanjeni so z raziskovalno organiziranostjo slovenskega jezika, z znanstvenim in s strokovnim tiskom, tudi v pomembnejši slovenski periodiki. Poznajo tehniko iskanja gradiva in jo znajo uporabiti v (računalniških) katalogih s programi, ki jih uporabljajo slovenske knjižnice. Študentje znajo oblikovati in predstaviti strokovno besedilo (seminarska naloga).
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študentje znajo uporabljati temeljne jezikoslovne izraze, usposobljeni so za iskanje ter uporabo študijskega gradiva. Okvirno so seznanjeni s temeljno študijsko literaturo za celoten študij jezika. Študentje znajo oblikovati in predstaviti strokovno besedilo (seminarska naloga).

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Aktivno sodelovanje v seminarju. Seminarska naloga. Pisni izpit.	10 % 20 % 70 %	Type (examination, oral, coursework, project):
--	----------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

ZEMPLJAK JONTES, Melita. Narečne značilnosti v izbranih besedilih Božidarja Raiča. *Čas. zgod. narodop.*, 2008, letn. 79 = n.v. 44, št. 1/2, str. 179-205. [COBISS.SI-ID 16132872]

ZEMPLJAK JONTES, Melita. Jurij Dalmatin - govorec in pisec (tudi) posavskega narečja. *Stati inu obstati*, 2011, [Št.] 13/14, str. 80-97. [COBISS.SI-ID 18769928]

ZEMPLJAK JONTES, Melita. *Trajanje glasov štajerskega zabukovškega govora : instrumentalno-slušna analiza*, (Zbirka Zora, št. 30). Maribor: Slavistično društvo, 2004. 343 str., ilustr. ISBN 961-6320-24-6. [COBISS.SI-ID 53888001]

ČERNELIČ KROŠELJ, Alenka, PAHOR, Daša, ZEMPLJAK JONTES, Melita. *Adam Bohorič, Jurij Dalmatin in Krško = [Adam Bohorič, Jurij Dalmatin and Krško]*, (Zbirka K mestu K., št. 4). Krško: Valvasorjev raziskovalni center: = Valvasor's Research Centre, 2006. 99 str., ilustr. ISBN 961-91303-3-2. [COBISS.SI-ID 226772480]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Teorija književnosti
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:

Predmet temelji na spoznavanju ključnih pojmov s področja literarne teorije, ki obsegajo temeljna področja oziroma panoge literarnoteoretičnega raziskovanja literature, in sicer:

1. Bistvo literarne umetnosti (fenomenologija literarnega dela).
2. Obstoj literature (ontologija literarnega dela).
3. Sestava literarnega dela (notranja in zunanja forma) (morfologija literarnega dela).
4. Vrednost literarnega dela (aksiologija literarnega dela).

Pomembno je tudi poznati temeljne razlike med posameznimi literarnimi vrstami ali zvrstmi.

Content (Syllabus outline):
Temeljni literatura in viri / Readings:

Matjaž Kmecl, 2000: *Mala literarna teorija*. Ljubljana.

Janko Kos, 2001: *Literarna teorija*. Ljubljana: DZS.

— —, 1998: Novi pogledi na tipologijo pripovedovalca. *Primerjalna književnost XXI/1*. 1–20.

— —, 1983: *Roman*. Ljubljana. (Literarni leksikon, 20).

— —, 1993: *Lirika*. Ljubljana. (Literarni leksikon, 39).

Lado Kralj, 1998: *Teorija drame*. Ljubljana. (Literarni leksikon, 44).

Cilji in kompetence:

1. Razvoj literarne teorije.
2. Literarnoteoretične panoge.
3. Bistvo literarne umetnosti (fenomenologija literarnega dela).
4. Obstoj literature (ontologija literarnega dela).
5. Sestava literarnega dela (notranja in zunanja forma) (morfologija literarnega dela).
6. Vrednost literarnega dela (aksiologija literarnega dela).
7. Literarne vrste in zvrsti.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Poznavanje in razumevanje razvoja literarne teorije ter njenih literarnoteoretičnih panog (literarne fenomenologije, ontologije, morfologije ter aksiologije).
- Veščina in praktična uporaba morfoloških zakonitostih pri analizi literarnega dela.
- Poznavanje in zmožnost ločevanja posameznih literarnih vrst in zvrsti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Praktična uporaba literarnoteoretičnih spoznanj (s poudarkom na morfoloških značilnostih) pri konkretni analizi literarnega dela.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

- *poučevanja*: znanstvene metode: primerjalna in formalnoanalitična metoda,
- *učenja*: formalnogične metode – analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

Learning and teaching methods:

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

Pisni izpit.

100 %

Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

BOŠNJAK, Blanka. Diskurzivne prvine v izbranih Trubarjevih predgovorih in pismih. *Slavia Centralis*, 2008, letn. 1, št. 1, str. 63-72. [COBISS.SI-ID 16836872]

BOŠNJAK, Blanka. Vodnikovo prozno delo. *Jez. slovst. (Tisk. izd.)*. [Tiskana izd.], 2010, letn. 55,

št. 1/2, str. 61-75. [COBISS.SI-ID 43842402]

BOŠNJAK, Blanka. Kratka potopisna besedila Prežihovega Voranca = The short travelogue texts of Prežihov Voranc. V: BOROVIK, Silvija (ur.). [*Novi pogledi na Prežihovega Voranca*], (Jezik in slovstvo, letn. 55, št. 3/4). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2010, str. 63-76.

[COBISS.SI-ID 18431240]

BOŠNJAK, Blanka. Tematizacija nasilja v izbrani sodobni slovenski kratki prozi. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], okt.-dec. 2010, letn. 58, št. 4, str. 475-487. [COBISS.SI-ID 44404834]

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Uvod v esejistiko in književno kritiko
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program 1. stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

Predmet sestavljata dva vsebinska sklopa.
1. V teoretskem delu je poudarek na jezikovnih, stilnih in notranjeslogovnih vidikih ter na dilemah, povezanih s samo definicijo eseja. Za določanje notranjega sloga eseja in s tem povezane tipologije slovenske esejistike bodo glavni pojmi esejističnost, interpretativnost, razpravljajalnost, polemičnost ter kritičnost. Prek njih bo študent spoznal najgloblje poetološke in genološke, posredno tudi vsebinske določnice korpusa. Drugi del je namenjen književni kritiki. Tu gre za ugotavljanje zakonitosti kompozicije, vlogo jezikovnih sredstev, evokacijo kritiško-estetskih meril in njihovo aplikacijo na izbrano književno delo.
2. Literarno-zgodovinski aspekt se ustavlja predvsem ob problemskih krogih slovenske esejistike. Tu je bistveno, da študent ugotovi dvoje: izjemno razvejenost na eni strani ter koncentracijo na relativno ozek sklop tem na drugi. Poudarek bo na analizi književnih tem. Predmet obsega 15 ur seminarских vaj, njihov namen je analiza v vrstnem smislu najznačilnejših esejev in kritik.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Poniž Denis, 1989: Eseg. *Literarni leksikon*. Ljubljana: CZ.
Štuhec Miran, 2005: Aristokracija jezika in duha. *Aristokracija jezika in duha*. Ljubljana: Študentska založba.
Vanessa Matajč, 2000: *Premišljanje o smislu in načinih kritike*. Ljubljana: LUD Literatura.
Northrop Frye, 2004: *Anatomija kritištva*. Ljubljana: LUD Literatura.

Cilji:

Objectives:

1. Literarno-zvrstna oznaka eseja in kritike.
 2. Definicija tipologije slovenske esejistike.
 3. Opozoriti na glavne teme ter na premike, ki so tu nastali glede na kulturno, literarno, duhovno in socialno dinamiko.
 4. Študentom ustvariti pogoje za razumevanje pomena esejistike in kritike za duhovni ter kulturni razvoj Slovencev.

Predvideni študijski rezultati:

--

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
 Študenti bodo po uspešno opravljenem izpitu pridobili osnovno vedenje za samostojno sledenje esejistiki in kritiki, pridobili si bodo znanje in intelektualno odprtost, razumeli glavne procese; sposobni bodo razpravljati o osnovnih problemih področij.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Predmet je zamišljen kot samostojen in celovit osnovni vpogled v problematiko. Glede na to se pričakuje, da bodo študenti spoznanja prenašali na druga humanistična področja, denimo na zgodovinsko, filozofsko, etnološko, umetnostnozgodovinsko itd. Hkrati je načrtovan tudi kot uvod tistim študentom, ki bodo nadaljevali študij na 2. stop., v enopredmetnih ali dvopredmetnih programih Slovenski jezik in književnost (nepedagoški in pedagoški) ter enopredmetnem Književnost. Tem študentom bo dal osnovno znanje za nadaljnje poglobljeno ukvarjanje s slovensko esejistiko 20. stol. ter za natančnejši uvid v problem šolskega eseja.

Metode poučevanja in učenja:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.
 Seminarske vaje.

Izpit 80 %, seminarske vaje 20 %.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Opravljen ustni izpit.
 Aktivna udeležba na predavanjih in sem. vajah.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Zgodovina literarnih žanrov v svetovni književnosti
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Darja Pavlič, hab.: primerjalna književnost

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet se ukvarja z zgodovino literarnih žanrov v svetovni književnosti, to pa tako, da podrobneje predstavi oblikovanje, razvoj in morebitni zaton izbranih žanrov (npr. epa, tragedije, romana, soneta). Ob obravnavi posameznega žanra študent spozna različne tipe (ob romanu npr. pikareskni, psihološki, sentimentalni, gotski, razvojni, zgodovinski, družbeno-kritični, moderni roman). Ker je zgodovina posameznega žanra tesno povezana z njegovo teorijo, predmet deloma posega tudi na področje le-te. Razvoj izbranih literarnih žanrov je predstavljen z analizo in interpretacijo reprezentativnih besedil, ki so obravnavana v kontekstu različnih socialnih in kulturnih razmer.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Niklas Holzberg, 2004: *Antični roman: uvod*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Janko Kos, 1983: *Roman*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 20).
Janko Kos, 1993: *Lirika*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 39).
Anton Ocvirk, 1977: *Evropski roman: Goethe, Flaubert, Dostojevski, Gide, Proust*. Ljubljana: DZS.
Dušan Pirjevec, 1979: *Evropski roman*. Ljubljana: CZ.
Peter Szondi, 2000: *Teorija sodobne drame: 1880–1950*. Ljubljana: MGL.
Janez Vrečko, 1994: *Ep in tragedija*. Maribor: Založba Obzorja.

Cilji:

Študent se seznani s strokovno literaturo, ki obravnava zgodovino literarnih žanrov; pozna razvoj izbranih literarnih žanrov in ključna dela, ki so vplivala na njihovo oblikovanje.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent zna prepoznati žanrske značilnosti literarnega dela, pozna razvoj žanrov v svetovni književnosti in temeljna dela, ki so oblikovala njihovo zgodovino.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna primerjati zgodovino žanrov v okviru svetovne in slovenske književnosti.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, skupinsko delo, samostojni študij, seminarske vaje, predstavitev seminarske naloge, diskusija.

Načini ocenjevanja:

– seminarske vaje,
– ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

20 %

80 %

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:**Assessment:****Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

– grafoskop,
– projektor.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

– seminarske vaje,
– ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Zgodovina slovenskega knjižnega jezika
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Marko Jesenšek, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:** slovenščina

Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

– metodologija raziskav zgodovine slovenskega knjižnega jezika; periodizacija razvoja slovenskega knjižnega jezika;

– spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor; zgodovinski dejavniki razvoja po posameznih obdobjih; razvojni mejniki in osnovni dejavniki razvoja; glavne lastnosti posameznih obdobj;

– jezikovni koncepti od Trubarja do sredine 19. stoletja;

– različice slovenskega knjižnega jezika in poenotenje knjižne norme sredi 19. stoletja;

– razvoj slovenske pisave, besedišča in terminologije;

– glavni viri knjižnega in predknjižnega izročila (besedila, sporočila o rabi) in razvoj zvrstnosti.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marko Jesenšek, 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*. Maribor: Slavistično društvo (Zora 33).
Besedoslovne lastnosti slovenskega knjižnega jezika. Maribor: Slavistično društvo (Zora 28).
 Jože Toporišič, 2004: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.
 Martina Orožen, 1996: *Oblikovanje enotnega slovenskega knjižnega jezika v 19. stoletju*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
 Ivan Prijatelj, 1937: *Borba za individualnost slovenskega knjižnega jezika*. Slavistično društvo.
 Jakob Rigler, 1968: *Začetki slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: SAZU.
 Breda Pogorelec, 1967: *Nastajanje slovenskega knjižnega jezika od začetkov do konca 18. stol. Jezikovni pogovori II*.

Cilji in kompetence:

1. Spoznavanje deleža nejezikovnih (družbenih in zgodovinskih) dejavnikov slovenskega (nacionalnega) razvoja.
2. Oblikovanje pogleda na družbeno povezovalno vlogo knjižnega jezika v preteklosti in danes.
3. Družbenost slovenskega jezika, presojanje pozitivnih in negativnih sprememb v zgodovini slovenske jezikoslovne misli.
4. Ustvarjanje podlage za oblikovanje jezikovne in narodne identitete.
5. Študenti se seznanijo s slovenskim jezikom kot kulturnim, nacionalnim in političnim dejavnikom, spoznajo odnos do jezika skozi stoletja, jezikovno dinamiko, normo in predpis.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študenti razumejo pojem slovenskega jezika z zgodovinskega vidika.
 Poznajo slovensko predknjižno in knjižno izročilo, različice slovenskega knjižnega jezika in oblikovanje enotne knjižne norme sredi 19. stoletja.
 Razumejo jezik kot (naj)pomembnejši prepoznavni atribut slovenstva v Evropski zvezi; razumejo boj za individualnost slovenskega jezika kot pogoj za politično in nacionalno samostojnost – odločilne spremembe v zgodovini Slovencev so bile povezane s spremembami v jezikovni zavesti.
 Naučeno znajo uporabiti pri povezovanju sodobnih jezikovnih in političnih vprašanj (slovensko jezikovno vprašanje je bilo vedno tudi politično) ter vlogi slovenskega jezika v Evropski skupnosti / (iskanje povezav v praksi).
 Študenti znajo ovrednotiti pozitivne in negativne tendence v razvoju slovenskega jezika in jih prenesti v sodobno jezikovno teorijo in prakso.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Poznavanje zgodovine slovenskega knjižnega jezika omogoča študentom razumevanje sodobne knjižne norme in predpisov; dokazuje, da v jeziku ni nič dokončnega in stalnega (jeziki nastajajo, se spreminjajo in umirajo); da jezik ne more biti lep ali grd, pravilen ali nepravilen, ampak da je potrebno razmišljati o funkcionalno ustreznem jeziku.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in raziskovalni seminar, skupinsko in individualno delo (individualne naloge in vodeni individualni študij), analiza in primerjava besedil, soočanje s problemi, pozitivne in negativne rešitve, vodeno domače delo.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Seminarska naloga. Domače naloge. Ustni izpit.	20 % 40 % 40 %	Type (examination, oral, coursework, project):
--	----------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

6. JESENŠEK, Marko. Slovene standard language between the centre and the periphery. *Stud. slav. Acad. Sci. Hung. = Studia Slavica Hung.*, 2010, vol. 55, no. 2, str. 279-287, doi: [10.1556/SSlav.55.2010.2.13](https://doi.org/10.1556/SSlav.55.2010.2.13). [COBISS.SI-ID 18070280]
7. JESENŠEK, Marko. Dvojnični razvoj slovenskega jezika v alpskem in panonskem jezikovnem okolju = The Slovene language duality development in the Alpine and Pannonian linguistic environment. *Stud. slav. (Ostrava)*, 2011, 15, str. 193-201. [COBISS.SI-ID 18847240]
8. JESENŠEK, Marko. *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków: Universitas, 2005. 365 str. ISBN 83-242-0577-2. [COBISS.SI-ID 13984520]
9. JESENŠEK, Marko. *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*, (Zora, 33). Maribor: Slavistično društvo, 2005. 235 str. ISBN 961-6320-27-0. [COBISS.SI-ID 55373057]
10. JESENŠEK, Marko. *Prekmuriana : fejezetek a szlovén nyelv történetéből*, (Opera Slavica Budapestinensia, Linguae Slavicae). Budapest: Balassi kiadó, cop. 2010. 229 str. ISBN 978-963-506-846-3. [COBISS.SI-ID 18293000]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Zgodovinska slovnica
Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni dvopredmetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type obvezni

Univerzitetna koda predmeta / University course code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Marko Jesenšek, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lectures: slovenščina
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:
Prerequisites:

Vsebina:

1. Razvoj slovenskih soglasnikov in soglasniških skupin od Brižinskih spomenikov do knjižnega jezika 20. stoletja (primerjava izhodiščnega praslovanskega, starocerkvenoslovanskega in slovenskih konzonantskih sistemov).
2. Razvoj slovenskega oblikoslovja (samostalnik, pridevnik, zaimek, števniki in glagoli) od Brižinskih spomenikov do knjižnega jezika 20. stoletja (primerjava s starocerkvenoslovanskim in slovenskim knjižnim oblikoslovjem).
3. Analiza besedil od BS do 20. stoletja (cerkveno slovstvo, umetnostna, neumetnostna in narečna besedila).

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Fran. RAMOVŠ, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika II – Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
2. Fran. RAMOVŠ, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 2.
3. Jakob RIGLER, 2001: *Zbrani spisi I. Jezikovnozgodovinske in dialektološke razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.
4. Marko JESENŠEK, 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*, Maribor: Slavistično društvo (Zora 33).
5. Martina OROŽEN, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
6. Martina OROŽEN, *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor: Slavistično društvo (Zora 26).
7. Marc L. GREENBERG, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Založba Aristej.

Cilji in kompetence:

1. Spoznavanje diahronih razsežnosti jezikovnih pojavov.
2. Pojmovanje jezika kot hierarhično urejenega sestava.
3. Spoznavanje zgodovinskega razvoja kot pogoj za razumevanje sistemskih zakonitosti knjižnega jezika.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje:

- poznajo najstarejše slovenske glasoslovne in oblikoslovne spremembe in jih znajo povezati s sistemom slovenskega (knjižnega) jezika;
- poznajo razvojne smernice slovenskih soglasnikov in oblikoslovja;
- razumejo pojme, zakonitosti in procese v razvoju slovenskega jezika;
- uporabljajo diahrone principe in zakonitosti pri analizi glasoslovja in oblikoslovja slovenskih narečnih ter zgodovinskih besedil;
- ščejo povezave s sodobnim jezikom in
- utemeljujejo ter razlagajo sinhrono podobo jezika s principi diahronije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- razvijanje sposobnosti kontrastivne analize ob narečnih, zgodovinskih in drugih besedilih;
- razvijanje diahronnega pogleda na slovenski jezik;
- povezovanje diahronih in sinhronih jezikovnih konceptov ter zbiranje in razlaganje podatkov iz zgodovine jezika;
- prepoznavanje, reševanje in kritično analiziranje sodobnih jezikovnih vprašanj s pomočjo diahronnega pogleda na jezik.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarske vaje, metoda dela z besedilom, metoda dela z avdioposnetki, skupinsko in individualno delo.

Learning and teaching methods:

--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

Seminarska vaja.	20 %	Type (examination, oral, coursework, project):
Domače naloge.	30 %	
Ustni izpit.	50 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

11. JESENŠEK, Marko. Slovene standard language between the centre and the periphery. *Stud. slav. Acad. Sci. Hung. = Studia Slavica Hung.*, 2010, vol. 55, no. 2, str. 279-287, doi: [10.1556/SSlav.55.2010.2.13](https://doi.org/10.1556/SSlav.55.2010.2.13). [COBISS.SI-ID 18070280]
12. JESENŠEK, Marko. Dvojnični razvoj slovenskega jezika v alpskem in panonskem jezikovnem okolju = The Slovene language duality development in the Alpine and Pannonian linguistic environment. *Stud. slav. (Ostrava)*, 2011, 15, str. 193-201. [COBISS.SI-ID 18847240]
13. JESENŠEK, Marko. *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków: Universitas, 2005. 365 str. ISBN 83-242-0577-2. [COBISS.SI-ID 13984520]
14. JESENŠEK, Marko. *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*, (Zora, 33). Maribor: Slavistično društvo, 2005. 235 str. ISBN 961-6320-27-0. [COBISS.SI-ID 55373057]
15. JESENŠEK, Marko. *Prekmuriana : fejezetek a szlovén nyelv történetéből*, (Opera Slavica Budapestinensia, Linguae Slavicae). Budapest: Balassi kiadó, cop. 2010. 229 str. ISBN 978-963-506-846-3. [COBISS.SI-ID 18293000]

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenska kratka pripovedna proza 19. stol.
Course title:	

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	<input type="text" value="slovenščina"/>
	Vaje / Tutorial:	<input type="text" value="slovenščina"/>

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

<input type="text" value="Jih ni."/>	<input type="text"/>
--------------------------------------	----------------------

Vsebina:

1. Zаметki slovenske kratke pripovedne proze v prvi polovici 19. stoletja, konstituiranje in razvoj slovenske kratke pripovedne proze v drugi polovici 19. stoletja v kontekstu razvoja evropske književnosti.
2. Idejno-estetske, zvrstne, motivno-tematske in slogovne značilnosti kratke proze (kmečko-vaška, psihološka, folklorno-mitološka kratka proza, značajevka, obraz, slika, črtica, pripovedka).
3. Glavni predstavniki slovenske kratke pripovedne proze 19. stoletja (Janez Trdina, Josip Jurčič, Simon Jenko, Ivan Tavčar, Janko Kersnik).

Content (Syllabus outline):

<input type="text"/>

Temeljni literatura in viri / Readings:

Matjaž Kmecl, 1975: *Od pridige do kriminalke*. Ljubljana: MK.
Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: DZS.
- - 2001: *Razgledi po slovenski književnosti*. Ljubljana: Debora.
Boris Paternu, 1963: *Kersnikove Kmetske slike*. V: Janko Kersnik: *Kmetske slike*. Ljubljana: MK.
Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS.

Cilji in kompetence:

1. Študentje se seznanijo z razvojem kratke pripovedne proze v slovenski književnosti 19. stoletja.
 2. Spoznajo idejno-estetske, motivno-tematske, zvrstne in slogovne značilnosti slovenske kratke pripovedne proze 19. stoletja.
 3. Spoznajo izbor temeljnih del iz slovenske kratke pripovedne proze 19. stoletja.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študentje razumejo logiko razvoja kratke pripovedne proze, idejne, motivno-tematske, stilne premike v kratki pripovedni prozi ter njeno vlogo v kontekstu slovenske književnosti 19. stoletja. Poznajo izbor temeljnih del iz slovenske kratke pripovedne proze 19. stoletja, njene tipološke zakonitosti, vrstne, motivno-tematske, slogovne značilnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Sposobnost analitičnega in sintetičnega mišljenja, opredelitve in rešitve problema.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje.
 Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.
 Aktivno sodelovanje na predavanjih.

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

	80 %	
	20 %	Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČEH STEGER, Jožica. *Ekspressionistična stilna paradigma v kratki pripovedni prozi 1914-1923*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 69). Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010. 221 str. ISBN 978-961-6656-46-7. [COBISS.SI-ID 65327105]

ČEH STEGER, Jožica. Med avtobiografijo in avtobiografsko prozo : Cankarjevo Moje življenje in Majcnovo Detinstvo. V: KORON, Alenka (ur.), LEBEN, Andrej (ur.). *Avtobiografski diskurz : teorija in praksa avtobiografije v literarni vedi, humanistiki in družboslovju*, (Studia litteraria). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011, str. 235-246. [COBISS.SI-ID 18550792]

ČEH STEGER, Jožica. Pavlov prispevek k evropski recepciji Ivana Cankarja. V: GADÁNYI, Károly (ur.), JESENŠEK, Marko (ur.). *Az igaz tanár üzenete : Pável Ágoston születésének 125. évfordulója tiszteletére : s tisztelettel ob 125. születésének évfordulójára*, (Bibliotheca Slavica Savariensis, tom. 12). Szombathely: [s. n.], 2011, str. 35-46. [COBISS.SI-ID 18681864]

ČEH STEGER, Jožica. Vaški in mestni prostori v Potrčevi prozi. V: NOVAK-POPOV, Irena (ur.). *Vloge središča: konvergenca regij in kultur*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 21). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, 2010, str. 180-188. [COBISS.SI-ID 17904904]

ČEH STEGER, Jožica. Vstop Ivana Dornika v ekspressionistično paradigmo. *Slavistična revija*.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovensko zgodovinsko glasoslovje
Course title:	

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina:

1. Izhodiščni vokalni sistem in 1. razvojna faza od 6. do 10. stoletja.
 2. Pregled razvojnih etap v slovenskem vokalizmu.
 3. Sistemski razvoj dolgega in kratkega vokalizma.
 4. Razvoj prozodičnega sistema v slovenskem vokalizmu.
 Primerjalno (razmerje do stare cerkvene slovanščine in knjižnega jezika) in kontrolno (stanje v slovenskih narečjih) predstavljen diahroni razvoj slovenskih soglasnikov in soglasniških skupin ter nominalnih, zaimenskih in glagolskih oblik od Brižinskih spomenikov do tiskov 20. stoletja (moška, ženska, srednja sklanjatev, pridevniki, zaimki in števniki; pri glagolu klasifikacija, osebne in neosebne oblike, število, časovni sistem, opisne glagolske oblike, vid).

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Readings:

Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Založba Aristej.
 Marko Jesenšek, 1998: *Deležniki in deležja na -č in -ši*, Maribor: Slavistično društvo (Zora 5).
 Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
 - - 2003: *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor: Slavistično društvo (Zora 26).
 Fran Ramovš, 1936: *Kratka zgodovina slovenskega jezika*. Ljubljana: Akademsko založba.
 - - 1950: Relativna kronologija slovenskih akcentskih pojavov. *Slavistična revija III*. 16–22.
 Jakob Rigler, 1967: Pregled osnovnih razvojnih etap v slovenskem vokalizmu. *Slavistična revija XV/1–2*. 129–152.

Cilji in kompetence:

1. Spoznavanje diahronih razsežnosti jezikovnih pojavov.
2. Pojmovanje jezika kot hierarhično urejenega sestava.
3. Spoznavanje zgodovinskega razvoja kot pogoj za razumevanje sistemskih zakonitosti knjižnega jezika.

Objectives and competences:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje:

- razumejo najstarejše glasoslovne spremembe praslovanščine po naselitvi Slovanov v Alpah, na Krasu in v panonskem prostoru in jih znajo povezati s sistemom slovenskega (knjižnega) jezika;
- razumejo razvojne smernice v slovenskem vokalizmu, konzonatizmu in morfologiji;
- razumejo pojme, zakonitosti in procese v razvoju slovenskega jezika;
- uporabljajo pridobljeno znanje (principe in zakonitosti) na posameznih primerih (znajo analizirati glasoslovje in oblikoslovje slovenskih narečnih ter zgodovinskih besedil);
- iščejo povezave s sodobnim jezikom in
- utemeljujejo ter razlagajo sinhrono podobo jezika s principi diahronije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- razvijanje sposobnosti kontrastivne analize ob narečnih, zgodovinskih in drugih besedilih;
- razvijanje diahronnega pogleda na slovenski jezik;
- povezovanje diahronih in sinhronih jezikovnih konceptov;
- zbirajo in razlagajo podatke iz zgodovine jezika;
- prepoznavajo, rešujejo in kritično analizirajo sodobna jezikovna vprašanja s pomočjo diahronnega pogleda na jezik.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarske vaje, metoda dela z besedilom, metoda dela z avdio- in videoposnetki, skupinsko in individualno delo.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:**Weight (in %) Assessment:**

Aktivno sodelovanje na predavanjih in pri seminarjih.	10 %	Type (examination, oral, coursework, project):
Domače naloge.	20 %	
Pisni kolokvij.	20 %	
Pisni izpit.	25 %	
Ustni izpit.	25 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

6. KOLETNIK, Mihaela. Prekmursko lončarsko izrazje. *Zb. soboš. muz.*, 2009, [Št.] 13-14, str. 7-21. [COBISS.SI-ID 17426696]
7. KOLETNIK, Mihaela. Traces of interlingual contacts in Prekmurje agricultural terminology. *Dialectologia*, 2010, 4, str. 47-66, ilustr. <http://www.publicacions.ub.es/revistes/dialectologia4/>. [COBISS.SI-ID 17428232]
8. KOLETNIK, Mihaela. Prekmurje agricultural terminology in the Dolinsko region. *Slavia Centralis*, 2010, letn. 3, št. 1, str. 18-34, ilustr. [COBISS.SI-ID 252026880]
9. KOLETNIK, Mihaela. *Slovenskogoriško narečje*, (Zbirka Zora, 12). Maribor: Slavistično društvo, 2001. 323 str., zvd. ISBN 961-6320-04-1. [COBISS.SI-ID 46421761]
10. KOLETNIK, Mihaela. *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, (Mednarodna knjižna zbirka Zora, 60). V Mariboru: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2008. 258 str., ilustr. ISBN 978-961-6656-28-3. [COBISS.SI-ID 61907201]